

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
Факультет економіки та управління**

Кафедра економічної теорії

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Економічна аналітика

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

05 Соціальна та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 Економіка

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «**АНАЛІТИКА ФІНАНСОВИХ ПЛАНІВ
ТА ЗВІТІВ ПІДПРИЄМСТВ**»

здобувача Сікірінського Тараса Володимировича

(підпис)

Науковий керівник: к.е.н., доц. Котенок Д.М.

(підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією
з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: _____
(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

(підпис)

Київ 2024

Ім'я користувача:
Економічної теорії Журба Тетяна

ID перевірки:
1016276077

Дата перевірки:
23.05.2024 12:49:03 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
23.05.2024 13:01:12 EEST

ID користувача:
100005720

Назва документа: Сікірінський Т.В._Аналітика фінансових планів та звітів підприємств

Кількість сторінок: 119 Кількість слів: 23858 Кількість символів: 186250 Розмір файлу: 825.48 KB ID файлу: 1016067321

19.7% Схожість

Найбільша схожість: 3.18% з Інтернет-джерелом (<https://www.jabil.com/dam/jcr:74cbe8bd-3957-4f01-b322-d1d4edce6e66>)

17.6% Джерела з Інтернету

494

Сторінка 121

2.09% Джерела з Бібліотеки

442

Сторінка 135

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

10

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет економіки та управління

Кафедра економічної теорії

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА

Економічна аналітика

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 «Економіка»

ПОГОДЖЕНО	ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник проектної групи (гарант) освітньо-професійної програми Микола ГАЛАБУРДА	Завідувач кафедри Володимир КИРИЛЕНКО
_____ 20__ р.	_____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Сікірінському Тарасу Володимировичу

очної (денної) форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврську роботи

на тему «АНАЛІТИКА ФІНАНСОВИХ ПЛАНІВ ТА ЗВІТІВ ПІДПРИЄМСТВ»

Тему затверджено наказом ректора Університету

від " _____ " _____ 20__ р .№ _____

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах _____

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1 *Теоретичні основи аналітики фінансових планів та звітів*

Розділ 2 *Оцінка стану об'єкту дослідження*

Розділ 3 *Пропозиції щодо удосконалення фінансових планів та звітів й аналітичних процедур щодо них.*

Об'єкт дослідження: *діяльність сучасного підприємства*

Предмет дослідження: *система фінансових планів та звітів підприємств кластеру*

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи: *сформувати рекомендації щодо удосконалення системи фінансових планів та звітів підприємства щодо їх взаємодії та взаємовідповідності для формування єдиної політики розвитку.*

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1

1.1 *Методичні підходи до формування системи показників , що характеризують діяльність підприємства (показники, які можуть використовуватися, їх групування/систематизація, підходи до розрахунку та оцінки їх динаміки)*

1.2 *Структурні особливості планів та звітів підприємства (з яких елементів складаються, як забезпечується їх співвідношення, процесний підхід план – звіт – план, часові вимоги – коли складається / коли звітується - це все має бути теорія)*

1.3 *Нормативно-правові основи фінансових планів та звітів підприємства в Україні*

У розділі 2

1.1. *Діагностика стану підприємства (динаміка основних показників, ринкова структура)*

1.2. *Аналітика фінансових планів та звітів підприємств*

1.3. Особливості системи фінансових планів та звітів групи підприємств (*які показники використовуються різними підприємствами, які особливості їх планів/звітів, як забезпечується їх зведення до єдиного документу, які показники у даному випадку є ключовими , у якій грошовій одиниці, наскільки це суперечить/не суперечить законодавству тих чи інших країн, наскільки ці показники є обов'язковими для фінансової звітності за законодавством....*)

У розділі 3

1.1. Удосконалення системи показників (*єдина система показників, єдині методичні підходи до їх розрахунку, критичні значення*)

1.2. Оптимізація структурних параметрів документів (*уніфікованість форми плану/звіту, протек врахування особливостей діяльності інших підприємств, врахування обмежень відповідного законодавства*)

1.3. Напрямки модернізації аналітичних процедур щодо фінансових планів та звітів підприємства (*пропозиції щодо зміни саме процедури проведення аналітики: коли, хто, наскільки автоматично, наслідки невідповідності плану та звіту,*)

Завдання підготував

науковий керівник

« ____ » _____ 20__ р.

Завдання одержав здобувач

« ____ » _____ 20__ р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 99 сторінок, 23 таблиці, список використаних джерел з 36 найменувань, додатки.

«Аналітика фінансових планів та звітів підприємств»

(назва кваліфікаційної бакалаврської роботи)

Об'єктом дослідження є діяльність сучасного підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади, організаційні механізми та фінансово-економічні методи аналізу результативності діяльності групи підприємств та система фінансових планів та звітів підприємств кластеру.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є формування рекомендацій щодо удосконалення системи фінансових планів та звітів підприємства для формування єдиної політики розвитку.

Завдання дослідження:

- дослідження методичних підходів до формування системи показників, що характеризують діяльність підприємства;
- аналіз структурних особливостей фінансових планів та звітів підприємства;
- вивчення нормативно-правової бази фінансових планів та звітів підприємства в Україні;
- діагностика фінансового стану підприємства та аналіз фінансових планів та звітів за певний період;
- проявлення особливостей системи фінансових планів та звітів групи підприємств (за базою проходження практики);
- розгляд сучасних концепцій та методичних підходів до наповнення фінансових документів підприємства;

- формування рекомендацій щодо удосконалення системи показників, структурних параметрів документів та аналітичних процедур щодо фінансових планів та звітів підприємства.

Описана і застосована методика проведення аналізу фінансових планів та звітів підприємств може бути використана на практиці під час оцінки діяльності підприємств.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2023-2024.

Рік захисту роботи 2024.

Ключові слова: фінансові плани, фінансовий аналіз, фінансові звіти, фінансова стійкість, звітність підприємств, ризики, фінансові результати, ділова та ринкова активність, показники

В і д г у к

про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету економіки та управління
освітньо-професійної програми « Економічна аналітика»

Сікірінського Тараса Володимировича

на тему Аналітика фінансових планів та звітів підприємств

1. Актуальність теми: Формування планових та звітних документів підприємством є невід’ємною частиною його функціонування. Сучасні тенденції до автоматизації рутинних процедур, використання штучного інтелекту, євроінтеграційні процеси та потреби в постійному пошуку напрямів економії ресурсів обумовили формування запиту у підприємств та їх груп на нові підходи до процедур формування планових та звітних документів, оновлення їх структури та змісту.

2. Позитивні риси кваліфікаційної роботи: Автором в роботі представлено методичні підходи до різноманітних показників, які можуть використовуватися при оцінці результатів діяльності підприємства, а отже слугувати основою його планових/звітних документів. Також проведено аналіз нормативного поля щодо цієї сфери. Автор проведеного дослідження має практичних досвід, що знайшло своє відображення при аналізі результатів діяльності як окремого підприємства так і групи компаній, виокремленні тих новацій, які були реалізовані при формування планових/звітних документів. Пропоновані рекомендації мають практичний характер та оцінку часового періоду щодо їх впровадження.

Робота виконувалася з дотриманням затвердженого кафедрою регламенту.

3. Наявність самостійних розробок автора: Серед результатів дослідження варто відзначити такі авторські доробки: порівняльний аналіз динаміки впровадження новацій у планових та звітних документах компаній, рекомендації щодо системи показників та визначення критеріїв їх включення до документів, чітке уявлення про напрямки удосконалення структури документів.

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій: Сформовані автором в результаті дослідження висновки та рекомендації мають цінність, оскільки засновуються на власному практичному досвіді роботи з фінансовими документами автора, чіткому уявленні очікуваних результатів впровадження пропонованих рекомендацій, а також дослідженні щодо оцінки часу, необхідного для їх впровадження.

5. Наявність недоліків: Автору доцільно було б використати розглянуті у розділі 1 показники при діагностиці стану компаній та їх сукупності, самостійно

виконати аналітичні таблиці до розділу 2, зробити узагальнення за результатами дослідження національного нормативного поля щодо структури та термінів подання планових/звітних документів.

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: Кваліфікаційна бакалаврська робота Сікірінського Тараса Володимировича на тему «Аналітика фінансових планів та звітів підприємств» заслуговує на позитивну оцінку та допускається до захисту перед ЕК.

Оцінка письмової частини кваліфікаційної роботи 45 балів.

Науковий керівник

/ к.е.н., доц. Котенок Д.М.

“ ____ ” _____ 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи аналітики фінансових планів та звітів.....	5
1.1.Методичні підходи до формування системи показників, що характеризують діяльність підприємств.....	5
1.2.Структурні особливості планів та звітів підприємств	19
1.3.Нормативно-правові основи фінансових планів та звітів підприємств в Україні.....	26
РОЗДІЛ 2 Оцінка стану об'єкту дослідження.....	30
2.1. Діагностика стану підприємства	30
2.2. Аналітика фінансових планів та звітів підприємств за останні роки.....	46
2.3. Особливості системи фінансових планів та звітів групи підприємств	64
РОЗДІЛ 3 Пропозиції щодо удосконалення фінансових планів та звітів й аналітичних процедур щодо них.....	70
3.1. Удосконалення системи показників	70
3.2. Оптимізація структурних параметрів документів	73
3.3. Напрямки модернізації аналітичних процедур щодо фінансових планів та звітів підприємств.....	76
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	88
ДОДАТКИ.....	92

ВСТУП

Фінансова стабільність та ефективність управління ресурсами є ключовими факторами успішності сучасних підприємств. Аналітика фінансових планів та звітів підприємств є критично важливою для розуміння фінансового стану підприємства, виявлення його сильних та слабких сторін та формування стратегії розвитку. В Україні, з урахуванням динамічних змін у економічному середовищі, відмічається актуальність вдосконалення системи фінансового планування та аналітики для підприємств.

Останні наукові дослідження та публікації в області фінансів та управління підприємствами акцентують увагу на значущості аналітики фінансових планів та звітів як інструменту стратегічного планування та прийняття управлінських рішень. Автори, такі як Петер Друкер, Фіннаган та інші, розробляли методики аналізу фінансової звітності та відзначали необхідність їх постійного удосконалення. Проте, існують не вирішені проблеми щодо систематизації та уніфікації підходів до аналітики фінансових планів та звітів підприємств, особливо в контексті українського законодавства.

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є формування рекомендацій щодо удосконалення системи фінансових планів та звітів підприємств для формування єдиної політики розвитку.

Завдання дослідження:

- дослідження методичних підходів до формування системи показників, що характеризують діяльність підприємства;
- аналіз структурних особливостей фінансових планів та звітів підприємства;
- вивчення національної нормативно-правової бази фінансових планів та звітів підприємства;
- діагностика фінансового стану підприємства та аналіз фінансових планів та звітів за певний період;

- проявлення особливостей системи фінансових планів та звітів групи підприємств;
- розгляд сучасних концепцій та методичних підходів до наповнення фінансових документів підприємства;
- формування рекомендацій щодо удосконалення системи показників, структурних параметрів документів та аналітичних процедур щодо фінансових планів та звітів підприємства.

Предмет дослідження: система фінансових планів та звітів групи підприємств.

Методологічною основою кваліфікаційної роботи є діалектична теорія пізнання, системний підхід до вивчення та удосконалення положень з організації і методики складання фінансової звітності, а також аналізу її показників для задоволення інформаційних потреб користувачів. Також використані методи узагальнення, порівняння, аналізу, синтезу, індукції та дедукції. Системний підхід і методи комплексного економічного аналізу застосовувалися для підвищення ефективності аналітичної обробки показників фінансової звітності та формування достовірної системи інформаційного забезпечення суб'єктів прийняття рішень. Методи моделювання, графічний та статистичні методи використані у процесі діагностики діяльності підприємств, систематизації рекомендацій щодо процедурного удосконалення.

Отримані результати є важливими для підприємств, що працюють в Україні, та можуть бути використані для покращення системи фінансового управління та планування. Рекомендації та методичні підходи, розроблені в рамках цього дослідження, можуть мати універсальне теоретико-методичне значення для підприємств різних галузей та країн.

Дослідження базується на аналізі наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців, нормативно-правових актів України, фінансових звітів підприємств, статистичних даних та звітів рейтингових агентств.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІТИКИ ФІНАНСОВИХ ПЛАНІВ ТА ЗВІТІВ

1.1 Визначення ключових показників ефективності підприємства

У сучасних умовах ведення бізнесу аналіз фінансової діяльності підприємства стає ключовим елементом стратегічного управління та прийняття важливих управлінських рішень. Одним із найважливіших аспектів цього аналізу є система показників, яка відображає різні аспекти фінансової діяльності та дозволяє здійснювати об'єктивний огляд фінансового стану підприємства.

В даному підрозділі ми зосередимося на методичних підходах до формування системи показників, що дозволять ефективно аналізувати та контролювати фінансову діяльність підприємства. Конкретно, ми розглянемо такі аспекти:

1. Визначення ключових показників ефективності підприємства: Ми розглянемо процес вибору та визначення показників, які на найкращий спосіб відображають ефективність діяльності підприємства. Це включатиме в себе ідентифікацію ключових аспектів діяльності та відповідність їх показникам.

2. Групування та систематизація показників: Ми розглянемо методи групування та класифікації показників з метою створення системи, яка була б зручною для аналізу та використання. Це включатиме в себе обґрунтування критеріїв групування та розробку структури системи показників.

3. Методи розрахунку та оцінки динаміки показників: Ми розглянемо різні підходи до розрахунку та оцінки змін показників з часом. Це включатиме в себе аналіз методів порівняння, трендових аналізів та інших методів оцінки динаміки фінансових показників.

Цей параграф дозволить нам краще зрозуміти та застосовувати методику побудови ефективної системи фінансового аналізу та контролю на підприємстві.

Визначення ключових показників ефективності підприємства є критичним етапом в фінансовому аналізі, що вимагає комплексного та систематичного підходу. Воно базується на вивченні і аналізі різних фінансових показників, що характеризують різні аспекти діяльності підприємства [32].

Ключові показники ефективності підприємства в економіці представляють собою специфічні числові величини, які використовуються для комплексної оцінки різних аспектів діяльності підприємства. Вони є важливим інструментом аналізу, що дозволяє керівництву, інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам оцінити фінансову стабільність, продуктивність та конкурентоспроможність підприємства [10].

Ці показники надають можливість здійснювати об'єктивний аналіз фінансового стану підприємства, виявляти слабкі та сильні сторони його діяльності, а також розробляти стратегії для покращення фінансової ефективності. Вони можуть бути використані для порівняння підприємств різних розмірів та галузей, а також для аналізу динаміки фінансових показників протягом певного періоду часу.

Ліквідність є одним з ключових показників, що відображає спроможність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання вчасно. Для вимірювання ліквідності використовуються такі показники, як коефіцієнт поточної ліквідності та коефіцієнт швидкої ліквідності. Коефіцієнт поточної ліквідності розраховується як відношення поточних активів до поточних зобов'язань і відображає, наскільки підприємство може виконати свої поточні зобов'язання за допомогою своїх поточних активів. Коефіцієнт швидкої ліквідності розраховується як відношення найбільш ліквідних активів (готівка, банківські депозити та інвестиції) до поточних зобов'язань і відображає спроможність підприємства виконувати свої поточні зобов'язання без продажу запасів [31].

Рентабельність відображає ефективність використання ресурсів підприємства. Чиста рентабельність розраховується як відношення чистого прибутку до загального доходу підприємства. Вона відображає частку доходу, яка залишається після відрахування всіх витрат. Рентабельність активів, у свою чергу, розраховується як відношення чистого прибутку до середньорічного балансового активу і відображає ефективність використання активів підприємства для отримання прибутку.

Оборотність показує швидкість обертання різних видів активів підприємства. Оборотно́ість запасів розраховується як відношення витрат на запаси до середньорічного обсягу запасів і відображає, як швидко запаси підприємства перетворюються на продажі. Оборотно́ість дебіторської заборгованості розраховується як відношення доходу від продажу до середньорічної дебіторської заборгованості і відображає швидкість збору платежів від покупців.

Стабільність відображає фінансову стабільність та стійкість підприємства. Коефіцієнт автономії розраховується як відношення власного капіталу до загальних активів і відображає частку активів підприємства, яка фінансується за рахунок власних коштів. Заборгованість по власних обігових засобах розраховується як відношення власного капіталу до загальних зобов'язань і відображає співвідношення між власними коштами та зобов'язаннями підприємства.

При виборі ключових показників важливо застосовувати системний підхід, який враховує взаємозв'язок між різними показниками та їх вплив на фінансовий стан підприємства [12]. Також важливий порівняльний підхід, який передбачає порівняння показників з аналогічними показниками інших підприємств або галузі в цілому. Цей підхід дозволяє визначити конкурентні переваги та недоліки підприємства порівняно з іншими учасниками ринку. Крім того, використання спрямованого підходу до вибору показників дозволяє забезпечити їх спрямованість на досягнення стратегічних цілей підприємства.

Коефіцієнт поточної ліквідності є одним з ключових показників ліквідності підприємства та відображає його здатність виконувати свої поточні фінансові зобов'язання за рахунок поточних активів. Цей показник використовується для оцінки фінансової стабільності підприємства та його здатності покрити поточні зобов'язання без продажу основних засобів або залучення додаткового капіталу.

Формула для розрахунку коефіцієнта поточної ліквідності виглядає наступним чином:

$$\text{Коефіцієнт поточної ліквідності} = \frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$$

де:

- Поточні активи включають готівку, банківські депозити, товари на складі, дебіторську заборгованість та інші активи, які можна конвертувати в грошові кошти протягом короткого періоду (зазвичай менше одного року).

- Поточні зобов'язання включають короткострокові кредити, кредиторську заборгованість, податкові зобов'язання та інші зобов'язання, які мають бути погашені протягом короткого періоду (зазвичай менше одного року).

Загальновизнаний стандарт для коефіцієнта поточної ліквідності зазвичай вважається значення в діапазоні від 1,5 до 2. Це означає, що підприємство має достатньо поточних активів для покриття своїх поточних зобов'язань. Значення нижче 1 може свідчити про проблеми з ліквідністю, тоді як значення вище 2 може вказувати на недовикористання ресурсів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності є одним з ключових показників ліквідності підприємства та відображає його здатність виконувати свої поточні фінансові зобов'язання швидко за рахунок найбільш ліквідних активів. Цей показник дозволяє оцінити, наскільки ефективно підприємство може конвертувати свої найбільш ліквідні активи в готівку для покриття своїх короткострокових зобов'язань.

Формула для розрахунку коефіцієнта швидкої ліквідності виглядає наступним чином:

$$\text{Коефіцієнт швидкої ліквідності} = \frac{\text{Поточні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}}$$

де:

- Поточні активи включають готівку, банківські депозити, дебіторську заборгованість та інші активи, які можна конвертувати в готівку протягом короткого періоду (зазвичай менше одного року).

- Запаси охоплюють товари на складі, незавершене виробництво та готову продукцію, які можуть не бути ліквідовані швидко.

- Поточні зобов'язання включають короткострокові кредити, кредиторську заборгованість, податкові зобов'язання та інші зобов'язання, які мають бути погашені протягом короткого періоду (зазвичай менше одного року) [31].

Загальновизнаний стандарт для коефіцієнта швидкої ліквідності зазвичай вважається значення в діапазоні від 1 до 2. Значення нижче 1 може свідчити про проблеми з ліквідністю, тоді як значення вище 2 може вказувати на недовикористання ресурсів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності є одним з ключових показників ліквідності підприємства та відображає його здатність виконувати свої фінансові зобов'язання негайно, використовуючи найбільш ліквідні активи. Цей показник дозволяє оцінити, наскільки підприємство може швидко покрити свої зобов'язання без продажу товарів або послуг.

Формула для розрахунку коефіцієнта абсолютної ліквідності виглядає наступним чином:

$$\text{Коефіцієнт абсолютної ліквідності} = \frac{\text{Готівка} + \text{Еквіваленти готівки}}{\text{Поточні зобов'язання}}$$

де:

- Готівка включає в себе кошти на рахунках у банку та в готівці.

- Еквіваленти готівки охоплюють легко конвертовані в готівку фінансові інструменти, такі як короткострокові банківські депозити.

- Поточні зобов'язання включають короткострокові кредити, кредиторську заборгованість, податкові зобов'язання та інші зобов'язання, які мають бути погашені протягом короткого періоду (зазвичай менше одного року).

Загальновизнаний стандарт для коефіцієнта абсолютної ліквідності зазвичай вважається значення в діапазоні від 0,2 до 0,5. Значення нижче 0,2 може свідчити про низьку фінансову стабільність, тоді як значення вище 0,5 може вказувати на недовикористання ресурсів.

Чиста рентабельність є ключовим фінансовим показником, який відображає ефективність діяльності підприємства та його здатність генерувати прибуток від реалізації своїх основних операцій, відраховуючи всі витрати, включаючи операційні, фінансові та податкові.

Формула для розрахунку чистої рентабельності виглядає наступним чином:

$$\text{Чиста рентабельність} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід від продажу}} \times 100\%$$

де:

- Чистий прибуток представляє собою різницю між загальним доходом від продажу та загальними витратами підприємства, включаючи операційні витрати, витрати на управління та фінансові витрати.

- Чистий дохід від продажу є доходом, отриманим від реалізації товарів або послуг, від якого відраховуються тільки змінні витрати, такі як сировина, матеріали, праця, але без фіксованих витрат, таких як оренда, амортизація та інші.

Чиста рентабельність відображає ефективність управління підприємством і його здатність генерувати прибуток від основної діяльності. Цей показник часто порівнюють з аналогічними показниками інших підприємств у галузі або з ринковими стандартами для оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Рентабельність активів є ключовим фінансовим показником, який відображає здатність підприємства генерувати прибуток від використання своїх активів. Цей показник відображає ефективність інвестування активів підприємства в генерацію прибутку.

Формула для розрахунку рентабельності активів виглядає наступним чином:

$$\text{Рентабельність активів (РА)} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Загальна сума активів}} \times 100\%$$

де:

- Чистий прибуток представляє собою різницю між загальним доходом від продажу та загальними витратами підприємства, включаючи операційні витрати, витрати на управління та фінансові витрати.

- Загальна сума активів включає в себе всі активи підприємства, які використовуються для виробництва та реалізації продукції, включаючи основні та оборотні активи.

Рентабельність активів дозволяє оцінити, як ефективно підприємство використовує свої активи для генерації прибутку. Цей показник часто використовується для порівняння фінансової ефективності різних підприємств у галузі або для оцінки ефективності управління активами підприємства.

Оборотність запасів є ключовим показником ефективності управління оборотними активами підприємства та відображає, як швидко запаси підприємства обертаються в процесі виробництва та реалізації продукції. Цей показник вимірює ефективність управління запасами та може вказувати на потребу в їх оптимізації.

Формула для розрахунку оборотності запасів виглядає наступним чином:

$$\text{Оборотність запасів} = \frac{\text{Витрати на закупівлю матеріалів і товарів за рік}}{\text{Середньорічна вартість запасів}}$$

де:

- Витрати на закупівлю матеріалів і товарів за рік включають в себе всі витрати, пов'язані з закупівлею сировини, матеріалів та готової продукції за певний період часу.

- Середньорічна вартість запасів розраховується як середнє значення оборотності запасів протягом року і визначається за формулою:

$$\text{Середньорічна вартість запасів} = \frac{\text{Вартість початкових запасів} + \text{Вартість кінцевих запасів}}{2}$$

Оборотність запасів дозволяє підприємствам визначити, наскільки ефективно вони використовують свої запаси для виробництва та реалізації продукції. Висока оборотність запасів зазвичай вказує на ефективне управління запасами, тоді як низька оборотність може свідчити про недовикористання запасів або їх надмірність.

Оборотність дебіторської заборгованості є фінансовим показником, що відображає швидкість операцій з реалізації продукції або послуг та отримання відповідних платежів від покупців. Цей показник допомагає визначити, як ефективно підприємство управляє своєю дебіторською заборгованістю і перетворює кредити покупців на готівку.

Формула для розрахунку оборотності дебіторської заборгованості виглядає наступним чином:

$$\text{Оборотність дебіторської заборгованості} = \frac{\text{Обсяг реалізованих продажів за рік}}{\text{Середньорічна вартість дебіторської заборгованості}}$$

де:

- Обсяг реалізованих продажів за рік відображає загальний дохід від реалізації товарів або послуг за певний період часу.

- Середньорічна вартість дебіторської заборгованості розраховується як середнє значення дебіторської заборгованості протягом року і визначається за формулою:

$$\text{Середньорічна вартість дебіторської заборгованості} = \frac{\text{Вартість початкової дебіторської заборгованості} + \text{Вартість кінцевої дебіторської заборгованості}}{2}$$

$$= \frac{\text{Вартість початкової дебіторської заборгованості} + \text{Вартість кінцевої дебіторської заборгованості}}{2}$$

Оборотність дебіторської заборгованості вказує на те, як швидко підприємство збирає платежі від своїх покупців. Висока оборотність свідчить про ефективне управління дебіторською заборгованістю і швидке перетворення кредитів покупців на готівку, тоді як низька оборотність може вказувати на проблеми в управлінні заборгованістю та затримки в отриманні платежів.

Оборотність кредиторської заборгованості є ключовим фінансовим показником, який відображає швидкість операцій з оплатою зобов'язань підприємства перед постачальниками. Цей показник вказує на ефективність управління зобов'язаннями підприємства та його здатність вчасно розраховуватися з кредиторами.

Формула для розрахунку оборотності кредиторської заборгованості виглядає наступним чином:

$$\text{Оборотність кредиторської заборгованості} = \frac{\text{Сума покупок за рік}}{\text{Середньорічна вартість кредиторської заборгованості}}$$

Де:

- Сума покупок за рік відображає загальну суму витрат на закупівлю сировини, матеріалів та інших товарів впродовж року.

- Середньорічна вартість кредиторської заборгованості розраховується як середнє значення кредиторської заборгованості протягом року і визначається за формулою:

$$\text{Середньорічна вартість кредиторської заборгованості} = \frac{\text{Вартість початкової кредиторської заборгованості} + \text{Вартість кінцевої кредиторської заборгованості}}{2}$$

$$\frac{\text{Вартість початкової кредиторської заборгованості} + \text{Вартість кінцевої кредиторської заборгованості}}{2}$$

Оборотність кредиторської заборгованості дозволяє підприємству оцінити, наскільки ефективно воно управляє своїми зобов'язаннями перед постачальниками.

Висока оборотність кредиторської заборгованості може свідчити про добрі відносини з постачальниками та ефективне управління зобов'язаннями, тоді як низька оборотність може вказувати на проблеми в управлінні платежами та можливі затримки в оплаті зобов'язань.

Групування та систематизація показників фінансової аналітики є важливим кроком у формуванні системи показників для оцінки діяльності підприємства. Показники можна групувати за різними категоріями для забезпечення комплексного аналізу:

- показники ліквідності включають коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності та коефіцієнт абсолютної ліквідності. вони відображають здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання в короткостроковому періоді;
- показники рентабельності, такі як чиста рентабельність та рентабельність активів, оцінюють ефективність використання ресурсів підприємства та його здатність генерувати прибуток;
- показники оборотності, зокрема оборотність запасів, оборотність дебіторської заборгованості та оборотність кредиторської заборгованості, показують швидкість обертання оборотних активів та заборгованості.

Додатково, можна виділити категорії показників фінансової стабільності, такі як коефіцієнт фінансової незалежності та коефіцієнт автономії, а також показники інвестиційної діяльності, наприклад коефіцієнт віддачі інвестицій та коефіцієнт оборотності активів.

Для зручності аналітичного обліку та аналізу фінансових показників підприємства показники можна систематизувати за критеріями, такими як економічні категорії, сфера діяльності підприємства, часові рамки, структурні елементи та ринкові та конкурентні показники. Ця систематизація допомагає зрозуміти структуру фінансової інформації підприємства та ефективно використовувати її для проведення комплексного аналізу фінансового стану.

Групування та систематизація показників фінансової аналітики є ключовим етапом в формуванні системи показників, яка характеризує діяльність підприємства. Цей підпункт має на меті розглянути основні методичні підходи до класифікації та групування показників для забезпечення їх логічного, послідовного та зручного аналізу.

Показники можна групувати за різними категоріями для забезпечення комплексного аналізу фінансового стану підприємства:

1. Показники ліквідності:

- Коефіцієнт поточної ліквідності
- Коефіцієнт швидкої ліквідності
- Коефіцієнт абсолютної ліквідності

2. Показники рентабельності:

- Чиста рентабельність
- Рентабельність активів

3. Показники оборотності:

- Оборотність запасів
- Оборотність дебіторської заборгованості
- Оборотність кредиторської заборгованості

4. Показники фінансової стабільності:

- Коефіцієнт фінансової незалежності
- Коефіцієнт автономії

5. Показники інвестиційної діяльності:

- Коефіцієнт віддачі інвестицій
- Коефіцієнт оборотності активів

Систематизація показників

Для зручності аналітичного обліку та аналізу фінансових показників підприємства показники можна систематизувати за такими критеріями:

. Економічні категорії:

- Показники ліквідності

- Показники рентабельності
- Показники оборотності
- Показники фінансової стабільності
- Показники інвестиційної діяльності

2. Сфера діяльності підприємства:

- Виробнича діяльність
- Торгівельна діяльність
- Фінансова діяльність
- Інвестиційна діяльність

3. Часові рамки:

- Показники динаміки (темпи зростання/зниження)
- Показники абсолютної величини (за певний період)

4. Структурні елементи:

- Показники доходів
- Показники витрат
- Показники прибутку
- Показники активів

5. Ринкові та конкурентні показники:

- Показники ринкової ціни
- Показники ринкової частки
- Показники конкурентоспроможності

Ця систематизація допомагає не тільки зрозуміти структуру фінансової інформації підприємства, але й ефективно використовувати її для проведення комплексного аналізу фінансового стану, ідентифікації проблемних питань та формування стратегії розвитку.

Методи розрахунку та оцінки динаміки показників є ключовим етапом у формуванні системи показників для аналітики фінансових планів та звітів підприємства. Для аналізу фінансового стану підприємства використовуються різні методики та підходи.

Один з основних методів – абсолютний розрахунок показників. Цей метод полягає в обчисленні конкретних значень показників на підставі фінансової інформації підприємства. Наприклад, для розрахунку коефіцієнта поточної ліквідності формула виглядає наступним чином:

$$\text{Коефіцієнт поточної ліквідності} = \frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$$

Для оцінки динаміки показників використовуються методики порівняльного аналізу. За допомогою цього методу можна визначити темпи зростання або спаду показників протягом декількох періодів. Наприклад, для аналізу динаміки рентабельності активів за два періоди формула виглядає наступним чином:

$$\text{Динаміка рентабельності активів} = \frac{\text{Рентабельність активів}_{\text{поточний період}} - \text{Рентабельність активів}_{\text{попередній період}}}{\text{Рентабельність активів}_{\text{попередній період}}}$$

$$= \frac{\text{Рентабельність активів}_{\text{поточний період}} - \text{Рентабельність активів}_{\text{попередній період}}}{\text{Рентабельність активів}_{\text{попередній період}}} \times 100\%$$

Для комплексного аналізу фінансового стану підприємства використовуються також динамічні ряди показників. Динамічні ряди відображають зміни показників протягом певного часового періоду та дозволяють виявити тенденції в розвитку підприємства [32].

Для оцінки динаміки фінансових показників також можна використовувати графічні методи. Графіки динаміки показників допомагають візуалізувати зміни та тенденції, що спостерігаються в динаміці фінансових показників.

Окрім цього, для оцінки динаміки показників важливо враховувати внутрішні та зовнішні фактори, які можуть впливати на фінансове становище підприємства. Також важливо аналізувати не лише абсолютні значення показників, а й їх взаємозв'язки та динаміку змін.

Отже, методи розрахунку та оцінки динаміки показників є ключовими для формування ефективної системи аналізу фінансових планів та звітів підприємства, що дозволяє здійснювати глибокий та комплексний аналіз фінансового стану підприємства, виявляти проблемні аспекти та розробляти стратегії їх вирішення.

Для більш точного аналізу фінансового стану підприємства використовуються також кореляційні та регресійні аналізи. Кореляційний аналіз дозволяє виявляти зв'язки між різними фінансовими показниками, в той час як регресійний аналіз допомагає прогнозувати зміни одного показника на основі змін іншого.

Наприклад, для визначення взаємозв'язку між оборотністю активів і рентабельністю можна використовувати формулу кореляційного коефіцієнта Пірсона:

$$r = \frac{n(\sum xy) - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

де $\sum xy$ - сума добутків значень оборотності активів і рентабельності, $\sum x$ і $\sum y$ - суми значень оборотності активів і рентабельності відповідно, n - кількість спостережень.

Регресійний аналіз, у свою чергу, дозволяє побудувати математичну модель залежності одного показника від іншого:

$$y = a + bx$$

де y - прогнозоване значення рентабельності активів, x - значення оборотності активів, a і b - параметри регресії.

Поміжні показники можуть включати коефіцієнти динаміки, які розраховуються для виявлення темпів зростання або спаду основних фінансових показників. Для цього використовують формулу:

$$\text{Коефіцієнт динаміки} = \frac{\text{Значення показника поточного періоду} - \text{Значення показника пог}}{\text{Значення показника попереднього періоду}}$$

$$\frac{\text{ка поточного періоду} - \text{Значення показника попереднього періоду}}{\text{Значення показника попереднього періоду}} \times 100\%$$

Залучення різних методів розрахунку та оцінки динаміки показників дозволяє отримати комплексний погляд на фінансовий стан підприємства. Це відкриває можливість для глибокого аналізу та визначення тенденцій, що допомагає у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень та розробці стратегій подальшого розвитку підприємства [12].

Для аналізу фінансових показників також використовуються динамічні таблиці та порівняльний аналіз, що дозволяє виявити не тільки тенденції, але й фактори, що впливають на зміну фінансового стану підприємства.

Отже, методи розрахунку та оцінки динаміки фінансових показників є важливим елементом в аналізі фінансових планів та звітів підприємства, який дозволяє здійснювати глибокий та комплексний аналіз фінансового стану підприємства, виявляти проблемні аспекти та розробляти стратегії їх вирішення [32].

1.2 Структурні особливості планів та звітів підприємства

У сучасному бізнес-середовищі фінансові плани та звіти є не лише інструментами звітування перед зацікавленими сторонами, але й ключовими елементами стратегічного управління та прийняття стратегічних рішень. У цьому контексті розуміння структурних особливостей цих документів та їх правильне формування відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного управління підприємством.

У даному підрозділі ми розглянемо структурні особливості планів та звітів підприємства, зосереджуючись на таких аспектах:

1. Елементи фінансових планів та звітів: Ми детально проаналізуємо складові частини фінансових планів та звітів, їх призначення та значення для управління та звітування.

2. Процесний підхід: план - звіт - план: Ми розглянемо цикл управлінського процесу.

3. Часові вимоги: складання та звітування: Ми розглянемо важливість своєчасного складання фінансових планів та звітів, а також їх звітування перед зацікавленими сторонами

Такий підхід до викладення результатів дослідження дозволить нам краще зрозуміти та визначити структурні особливості фінансових планів та звітів для забезпечення ефективного управління та звітування на підприємстві.

Фінансові плани та звіти підприємства є основними інструментами для контролю за фінансовою діяльністю підприємства, їх формування та структура відображають ключові аспекти його діяльності. Розглянемо основні елементи фінансових планів та звітів, що дозволяють забезпечити комплексний аналіз фінансового стану підприємства.

Баланс підприємства є фундаментальним фінансовим документом, який відображає фінансовий стан підприємства на певну дату. Він містить наступні основні розділи:

1. Активи: Сукупність матеріальних, фінансових та нематеріальних активів, які належать підприємству. Активи поділяються на:

- Необоротні активи: Основні засоби, нематеріальні активи та інвестиції в довгострокові активи.

- Оборотні активи: Запаси, дебіторська заборгованість, грошові кошти та інші короткострокові активи.

2. Капітал та зобов'язання: Відображає джерела формування активів підприємства.

- Власний капітал: Акціонерний капітал, нерозподілений прибуток.
- Зобов'язання: Кредити, заборгованість перед постачальниками та інші коротко- та довгострокові зобов'язання [1].

Насупним документом за рівнем значущості, на мою думку, є звіт про фінансові результати (звіт про прибутки та збитки). Цей звіт відображає доходи, витрати та фінансовий результат підприємства за певний період. Основні компоненти звіту:

1. Виручка від реалізації: Сума коштів, отриманих від продажу товарів, робіт, послуг.
2. Валовий прибуток: Різниця між виручкою та витратами на виробництво.
3. Операційний прибуток: Валовий прибуток після відрахування операційних витрат.
4. Чистий прибуток: Прибуток після відрахування всіх витрат та податків.

Наступний - касовий бюджет, який відображає прогнозовані надходження та витрати коштів за певний період. Основні показники:

1. Надходження: Грошові кошти від реалізації товарів, отримані кредити, інвестиції.
2. Витрати: Закупівля сировини, оплата праці, оплата послуг та інші витрати.
3. Баланс каси: Різниця між надходженнями та витратами коштів.

Аналітичний розділ

Включає аналіз ключових показників ефективності, фінансового стану та рентабельності підприємства. Для цього використовуються різноманітні фінансові показники, такі як коефіцієнт ліквідності, рентабельність активів та інші.

До фінансових документів зазвичай формуються додаткові елементи, такі як: Аналітичні таблиці та графіки, додатки, нотатки та аудиторський висновок, аналітичні коментарі.

Додатковим елементом фінансових звітів можуть бути аналітичні таблиці та графіки, які візуалізують фінансову інформацію підприємства, роблячи її більш доступною та зрозумілою для користувачів.

Додатки містять деталізовану інформацію, яка допомагає уточнити або доповнити основну фінансову інформацію, включену до звітів.

Нотатки надають додаткову інформацію та пояснення до показників фінансових звітів, допомагаючи краще зрозуміти фінансовий стан підприємства та фактори, які на нього впливають [11].

Аудиторський висновок є важливим компонентом фінансових звітів, який підтверджує достовірність та правильність фінансової інформації.

Ці елементи можуть бути додані для аналізу фінансового стану підприємства, враховуючи ринкові умови, конкурентні стратегії та інші фактори.

Планування фінансових результатів на майбутні періоди є важливим елементом фінансових планів підприємства, який допомагає забезпечити стабільність та розвиток підприємства.

Використання цих елементів фінансових планів та звітів дозволяє здійснювати комплексний аналіз фінансового стану підприємства, визначати його слабкі та сильні сторони, а також розробляти стратегії для покращення фінансової діяльності.

Елементи фінансових планів та звітів є основними складовими частинами фінансової звітності підприємства, які відображають його фінансовий стан, результати діяльності та джерела формування капіталу. Ці елементи надають детальну інформацію про фінансові операції підприємства, а також відображають його здатність генерувати прибуток, відповідально керувати ресурсами та забезпечувати стабільний розвиток [12].

Баланс підприємства є одним з ключових елементів фінансової звітності, який відображає фінансовий стан підприємства на певну дату. Він представляє собою відображення активів, пасивів та власного капіталу підприємства. Активи розподіляються за ступенем ліквідності і включають в себе оборотні та необоротні активи, пасиви – короткострокові та довгострокові зобов'язання, а власний капітал – різницю між активами та зобов'язаннями.

Звіт про фінансові результати є іншим важливим елементом, який відображає фінансові результати діяльності підприємства за певний період часу. Цей звіт включає доходи, витрати та прибуток (або збиток) підприємства. Він надає інформацію про ефективність використання ресурсів підприємства та його здатність генерувати прибуток.

Процесний підхід: план - звіт - план

Процесний підхід у фінансовому управлінні підприємством є стратегічним підходом, який дозволяє забезпечити неперервний контроль та моніторинг фінансової діяльності, а також адаптувати плани підприємства до змінних умов ринкової економіки. Цей підхід заснований на взаємозв'язку між плануванням, звітністю та коригуванням плану, що формує замкнений цикл управління фінансами підприємства.

Планування є основним етапом у фінансовому управлінні підприємства. На цьому етапі розробляються стратегічні та операційні фінансові плани, які визначають основні фінансові цілі підприємства та шляхи їх досягнення. Стратегічний план фокусується на довгострокових цілях, таких як ринкова позиція, інноваційний розвиток та зростання, тоді як операційний план концентрується на короткострокових завданнях, таких як управління оборотними коштами, витратами та доходами [9]. Планування є стратегічним інструментом, який допомагає підприємствам зосередитися на своїх основних фінансових цілях, визначити ресурси, необхідні для їх досягнення, і розробити плани дій для їх реалізації.

Звітність є етапом, на якому підприємство аналізує свої фінансові результати та порівнює їх з планами. Фінансові звіти, такі як баланс, звіт про прибутки та збитки, аналіз руху грошових коштів, дозволяють підприємствам оцінити їх фінансовий стан, ефективність використання ресурсів, а також виявити можливі ризики та проблеми, які можуть вплинути на фінансову стабільність підприємства в майбутньому. Звітність є ключовим інструментом для внутрішнього та зовнішнього аудиту, а також для прийняття управлінських рішень на основі аналізу фінансових даних [14].

Коригування плану є завершальним етапом процесу. Після аналізу реальних фінансових результатів, отриманих за певний період, підприємство вносить необхідні зміни в фінансовий план. Це може включати в себе перегляд і коригування бюджетних показників, перерозподіл ресурсів, перегляд стратегії управління фінансами або коригування стратегічних фінансових цілей. Коригування плану дозволяє підприємству адаптуватися до змінних умов ринку, виправляти помилки в плануванні та оптимізувати управління фінансовими ресурсами для досягнення стратегічних цілей підприємства.

Таким чином, процесний підхід "план - звіт - план" є ефективним інструментом управління фінансами підприємства, який дозволяє забезпечити його стабільний розвиток, адаптувати плани до змінних умов ринку та оптимізувати управління фінансовими ресурсами для досягнення стратегічних фінансових цілей.

Часові вимоги: складання та звітування

Часові вимоги у складанні та звітуванні фінансових планів та звітів є визначеними стандартами і регулятивними вимогами, які підприємства повинні дотримуватися при формуванні своєї фінансової звітності. Ці вимоги мають на меті забезпечити актуальність, точність та достовірність фінансової інформації для стейкхолдерів підприємства.

Ці вимоги у контексті складання та звітування фінансових планів та звітів підприємства є ключовим аспектом, який впливає на ефективність фінансового управління та його відповідність умовам ринкової економіки. Відповідно до часових вимог, підприємство має здатність адаптувати свої фінансові плани та звітність до динаміки ринку, економічних умов та стратегічних цілей розвитку.

Складання фінансових планів

Складання фінансових планів є процесом, який передбачає детальне планування фінансових ресурсів підприємства на певний період. Цей процес зазвичай розпочинається з аналізу минулих фінансових даних, визначення стратегічних та операційних цілей підприємства, і розробки оптимального

фінансового плану, який відображає потреби підприємства в ресурсах, прогнозовані доходи, витрати та інвестиційні активності.

Основні етапи складання фінансового плану включають:

1. Аналіз минулих фінансових даних: Визначення стабільності та динаміки фінансового стану підприємства на основі аналізу балансу, звіту про прибутки та збитки, аналізу руху грошових коштів.

2. Визначення стратегічних та операційних цілей: Визначення довгострокових та короткострокових фінансових цілей, які підприємство планує досягти.

3. Розробка оптимального фінансового плану: Розробка бюджету доходів та витрат, планування інвестицій, управління оборотними коштами, а також розробка стратегії залучення та використання фінансових ресурсів.

Відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, планування фінансової діяльності підприємства передбачає:

1. Щоквартальне планування: Підприємство повинно складати квартальні фінансові плани на наступний період, які включають прогнозні показники доходів, витрат, інвестицій та фінансових потоків.

2. Щорічне планування: Підприємство повинно розробляти річні фінансові плани, які відображають стратегічні та оперативні цілі підприємства на наступний рік.

3. Бюджетування інвестицій: Планування капіталовкладень та інвестиційних проектів, яке включає оцінку витрат, пов'язаних з реалізацією проектів, та прогнозування фінансових результатів від інвестицій.

Звітування

Звітування є процесом представлення фінансової інформації за певний період для внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів підприємства. Відповідно до часових вимог, звітування повинно здійснюватися регулярно та вчасно, щоб забезпечити надійність та актуальність фінансової інформації.

Основні аспекти звітування:

1. Регулярність: Фінансові звіти повинні бути складені та представлені в регулярному порядку (щоквартально, щорічно) для забезпечення неперервності фінансового моніторингу та контролю.

2. Актуальність: Фінансова інформація, представлена у звітах, повинна відображати реальний фінансовий стан підприємства на момент її складання, а також включати прогностні показники та прогнози на майбутнє.

3. Якість і достовірність інформації: Фінансова інформація повинна бути надійною, точною та відповідати міжнародним та національним стандартам фінансового звітування.

Таким чином, часові вимоги у складанні та звітуванні фінансових планів та звітів є важливими для забезпечення ефективного управління фінансами підприємства, адаптації до змінних умов ринку та досягнення стратегічних фінансових цілей.

Відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та національних бухгалтерських стандартів, звітування повинно здійснюватися відповідно до таких вимог:

1. Щомісячне звітування: Підприємства повинні складати місячні фінансові звіти, які включають інформацію про доходи, витрати, фінансовий стан та грошові потоки.

2. Щоквартальне звітування: Звіти за квартал повинні містити детальну фінансову інформацію, аналіз фінансових результатів та стабільність фінансового стану підприємства.

3. Щорічне звітування: Річні фінансові звіти мають включати баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни в капіталі, звіт про грошові потоки та ноти до фінансових звітів, які деталізують інформацію та політику підприємства.

4. Звіти для внутрішніх стейкхолдерів: Підприємства також повинні здійснювати внутрішнє звітування, яке містить деталізовану фінансову інформацію для внутрішнього управління та прийняття стратегічних рішень.

5. Дотримання термінів: Всі фінансові звіти повинні бути складені та опубліковані визначеними термінами відповідно до регулятивних вимог та стандартів [8].

Дотримання часових вимог у складанні та звітуванні фінансових планів та звітів є важливим для забезпечення прозорості, достовірності та довіри до фінансової інформації підприємства, що є ключовим для ефективного фінансового управління та стратегічного планування.

1.3 Нормативно-правові основи фінансових планів та звітів підприємства в Україні

Україна, як країна з розвиненою економікою, має важливу нормативно-правову базу щодо фінансових планів та звітів підприємств. Ця база складається з ряду законодавчих актів, які встановлюють вимоги до складу, структури та представлення фінансової звітності. У цьому параграфі ми ретельно проаналізуємо цю законодавчу базу та вимоги, які вона встановлює, зокрема:

1. Законодавча база: Основні законодавчі акти, які регулюють фінансову звітність підприємств в Україні, такі як Податковий кодекс, Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність, а також інші нормативно-правові акти, що визначають правила складання та подання звітності.

2. Вимоги до складу та представлення фінансової звітності: Вимоги, які стандартизують структуру та форму фінансової звітності для різних типів підприємств, включаючи вимоги щодо складу, порядку подання та строків звітування.

Цей параграф дозволить нам зрозуміти основні принципи та вимоги, які регулюють фінансову звітність підприємств в Україні, та впровадити їх на практиці

для забезпечення відповідності законодавчим вимогам у галузі фінансового звітності.

Законодавча база

Законодавча база є однією з ключових частин нормативно-правових основ фінансових планів та звітів підприємства в Україні. Вона визначає основні правила, принципи та вимоги, які регулюють процес складання, подання та розгляду фінансової звітності підприємств. Давайте детально розглянемо цей аспект.

Законодавча база України, що стосується фінансових планів та звітів підприємств, базується на ряді ключових документів:

- Цивільний кодекс України: Він визначає загальні принципи формування, представлення та використання фінансової інформації підприємствами [35].

- Кодекс законів про працю України: Регламентує відносини, пов'язані з формуванням фінансової звітності в рамках трудових відносин на підприємствах.

- Податковий кодекс України: Визначає порядок обліку, оподаткування та подання податкової звітності, яка є важливою складовою фінансової звітності підприємства [36].

- Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність": Центральний нормативний акт, який визначає порядок ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності підприємствами [34].

- Постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства фінансів України: Ці документи встановлюють деталізовані вимоги та рекомендації щодо формування та подання фінансової звітності [2].

Основні принципи законодавчої бази:

- Прозорість та достовірність інформації: Фінансова звітність повинна відображати дійсний фінансовий стан підприємства і бути доступною для всіх зацікавлених сторін.

- Своєчасність подання звітності: Підприємства зобов'язані подавати фінансову звітність в установлені законодавством терміни.

- Стабільність правил: Зміни у законодавчій базі повинні вводитися з урахуванням інтересів підприємств та не частіше одного разу на певний період.

практичне застосування законодавчої бази:

Законодавча база є важливою для практичного застосування в сфері фінансового управління підприємством. Вона визначає, як формувати фінансові плани, як вести бухгалтерський облік, які звіти потрібно подавати та як це робити правильно [34].

Законодавча база також відіграє важливу роль у взаємодії підприємств з державними органами, особливо з податковою та фінансовою службами, що контролюють дотримання законодавства в галузі фінансової звітності.

Таким чином, вивчення та дотримання законодавчої бази є ключовим аспектом для ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства та забезпечення його стабільності та розвитку.

Вимоги до складу та представлення фінансової звітності

Фінансова звітність підприємства в Україні підпорядкована конкретним вимогам, що встановлені законодавчими актами країни. Ці вимоги регламентують склад, структуру та форму подання фінансової інформації [34].

1. Склад фінансової звітності

Відповідно до законодавства України фінансова звітність підприємства повинна включати наступні основні компоненти:

- Баланс: Відображає фінансовий стан підприємства на певну дату, включаючи активи, пасиви та власний капітал.

- Звіт про фінансові результати (звіт про прибутки та збитки): Показує фінансові результати діяльності підприємства за певний період, включаючи доходи, витрати та чистий прибуток.

- Звіт про зміни в власному капіталі: Відображає рухи власного капіталу підприємства за певний період, включаючи операції з капіталом та прибуток (збиток).

- Додаткові звіти: Залежно від специфіки діяльності підприємства можуть подаватися додаткові звіти, такі як звіт про грошові потоки, звіт про вартість відділень тощо [34].

2. Структура та форма подання фінансової звітності

Вимоги до структури та форми подання фінансової звітності регламентуються також законодавчими актами. Фінансова звітність повинна бути складена у відповідності зі стандартами бухгалтерського обліку та податкового законодавства.

- Формат і подання: Фінансова звітність має бути складена у встановленому форматі, який визначений законодавством, і подаватися в установлені терміни.

- Мова подання: Фінансова звітність подається українською мовою. В окремих випадках може вимагатися подання звітності також англійською мовою для міжнародного використання.

- Публікація та розголошення: Деякі підприємства зобов'язані публікувати свою фінансову звітність у офіційних джерелах або на власних веб-сайтах [2].

3. Періодичність подання

Фінансова звітність повинна подаватися регулярно із врахуванням встановлених законодавством термінів:

- Щоквартальна фінансова звітність: Для деяких категорій підприємств.

- Річна фінансова звітність: Обов'язкова для всіх підприємств.

Така структура та вимоги до складу та представлення фінансової звітності забезпечують її якість, достовірність та порівнюваність, що є важливими для аналітики, рішення стейкхолдерів та державного контролю [34].

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА СТАНУ ОБ'ЄКТУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У рамках цього розділу проведемо оцінку стану підприємства "ВІЛІЯ", сконцентруючись на діагностиці його фінансового здоров'я та аналізі фінансових планів та звітів. Почнемо з аналізу динаміки основних фінансових показників та оцінки ринкової структури, визначимо тенденції та проблеми. Далі, розглянемо фінансову звітність підприємства за останні кілька років, використовуючи аналітичні методи для виявлення ключових показників та оцінки їх відповідності законодавству.

Також проаналізуємо особливості фінансової діяльності групи підприємств, порівнявши їхні фінансові плани та звіти, та визначимо, чи відповідають вони стандартам. Нарешті, розглянемо сучасні концепції та методичні підходи до формування фінансових документів, зокрема, концепцію сталого розвитку та інші сучасні методики та підходи, що можуть бути корисними для підприємства "ВІЛІЯ".

2.1 Діагностика стану підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Волинь-Зерно-Продукт» розташоване у Волинській області України і є частиною групи компаній ТМ «Вілія», яка виступає його материнською компанією та керівним органом, відповідальним за інфраструктуру та виробничі активи. Заснована у червні 2001 року, вона стала однією з найбільших у регіоні комплексів багатоцільового виробництва. Основна діяльність компанії охоплює вирощування та торгівлю зерновими, бобовими та олійними культурами, зокрема пшеницею, рапсом і соєю,

а також буряком, горохом, кукурудзою, пшеницею твердих сортів і житом. Землі під сільськогосподарські культури компанії розташовані у Волинській та Рівненській областях України. Продукція компанії реалізується як на внутрішньому ринку, так і за його межами [19].

Основні засоби

Станом на 01 січня 2018 року відображено справедливую вартість та зменшено нарахований знос за рахунок перерахунку амортизації, відповідно до вимог МСБО (IAS) 16 «Основні засоби», у розмірі 124 120 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року – 136 043 тис. грн.) [5].

Таблиця 1 – Основні засоби підприємства станом на 31.12.2019 [5]

Основні засоби на 31 грудня 2019 представлені таким чином:

	Земля та будівлі	Машина та облад- нання	Транс- портні засоби	Інструме- нти, при- лади та інвентар	Інші ос- новні засоби	Незавер- шені капіта- льні інвес- тиції	Разом
Вартість або умовна вартість							
Залишок на 31.12.2017	164 030	99 804	224 078	3 793	2 182	9 990	503 877
Надходження	64 983	30 662	89 979	3 534	883	233 360	423 401
Вибуття	(6 092)	(2 143)	(5 022)	(170)	(32)	(222 983)	(236 442)
Залишок на 31.12.2018	222 921	128 323	309 035	7 157	3 033	20 367	690 836
Надходження	95 487	35 241	48 218	868	784	243 483	424 081
Вибуття	(4 221)	(2 260)	(30 112)	(57)	(29)	(240 194)	(276 873)
Залишок на 31.12.2019	314 187	161 304	327 141	7 968	3 788	23 656	838 044
Накопичена амортизація							
Залишок на 31.12.2017	(3 051)	(7 404)	(27 339)	(584)	(2 011)		(40 389)
Амортизація за рік	(4 196)	(13 118)	(38 651)	(1 178)	(908)		(58 051)
Вибуття	255	300	1 363	60	26		2 004
Залишок на 31.12.2018	(6 992)	(20 222)	(64 627)	(1 702)	(2 893)		(96 436)
Вибуття	(8 362)	(18 115)	(44 949)	(1 682)	(801)		(73 909)
Амортизація за рік	212	495	8 599	38	29		9 373
Залишок на 31.12.2019	(15 142)	(37 842)	(100 977)	(3 346)	(3 665)		(160 972)
Чиста балансова вартість							
На 31.12.2017	160 979	92 400	196 739	3 209	171	9 990	463 488
На 31.12.2018	215 929	108 101	244 408	5 455	140	20 367	594 400
На 31.12.2019	299 045	123 462	226 164	4 622	123	23 656	677 072

Біологічні активи

Сільськогосподарська діяльність визначається як процес біологічної трансформації біологічних активів у сільськогосподарську продукцію або у

додаткові біологічні активи. Компанія класифікує засіяні поля як біологічні активи, які оцінюються за їх справедливою вартістю, враховуючи витрати на реалізацію, за винятком випадків, коли справедлива вартість не може бути достовірно визначена, і коли альтернативні оцінки справедливої вартості вважаються очевидно ненадійними. У випадках, коли справедлива вартість не може бути визначена достовірно, біологічні активи оцінюються за вартістю з урахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від знецінення. Витрати на реалізацію включають всі необхідні витрати для реалізації активів, за винятком витрат на доставку активів на ринок.

Основну групу біологічних активів становлять засіяні поля, які використовуються для вирощування головним чином пшениці, ріпаку, соняшнику, сої та кукурудзи.

Прибутки та збитки, що виникають при зміні справедливої вартості біологічних активів від періоду до періоду та оцінці сільськогосподарської продукції на момент збирання врожаю за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на продаж, визнаються у прибутку або збитку у рядку статті "Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів". Ця стаття також включає в себе списання біологічних активів в результаті втрати урожаю у поточному періоді.

Нематеріальні активи

Станом на 31 грудня 2018 року збільшено нарахованим зносом за рахунок донарахування амортизації, у відповідності з пунктом 99 МСБО (IAS) 38 «Нематеріальні активи», на суму 4 тис. грн. (на початок 01 січня 2018 року 1 ти.грн) (табл 2) [5].

Доходи від реалізації продукції та послуг

Компанія отримує доходи від різних джерел, включаючи реалізацію сільськогосподарської продукції, товарів для перепродажу та надання послуг зі зберігання.

Для визнання доходу Компанія дотримується п'яти кроків моделі, згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності. Перший крок - ідентифікація договору. Далі, визначаються зобов'язання згідно з умовами договору, фіксується ціна операції та розподіляється на зобов'язання. Нарешті, відбувається визнання доходу.

У випадку реалізації сільськогосподарської продукції та товарів для перепродажу, дохід визнається, коли контроль над продукцією або послугою передається клієнту, при цьому враховуються будь-які відшкодування та знижки. Для бартерних операцій дохід визначається на основі справедливої вартості товарів чи послуг.

Щодо надання послуг, загальна винагорода розподіляється на всі послуги згідно з їх цінами. Компанія не передбачає угод, де період між передачею товарів або послуг та їх оплатою перевищує один рік, тому не робить коригувань до цін операцій з урахуванням фінансових компонентів.

Таблиця 2 – Нематеріальні активи підприємства [5]

11.1 Вартість або умовна вартість	Нематеріальні активи	Придбання (створення) нематеріальних активів	Разом
Залишок на 31.12.2017	311	25	336
Надходження	-	198	198
Переміщення	223	(223)	-
Залишок на 31.12.2018	534	-	534
Надходження	-	923	923
Переміщення	481	(481)	-
Залишок на 31.12.2019	1 015	442	1 457
Накопичена амортизація			
Залишок на 31.12.2017	(69)	-	(69)
Амортизація за рік	(169)	-	(169)
Залишок на 31.12.2018	(238)	-	(238)
Амортизація за рік	(178)	-	(178)
Залишок на 31.12.2019	(416)	-	(416)
Чиста балансова вартість			
На 31.12.2017	242	25	267
На 31.12.2018	296	-	296
На 31.12.2019	599	442	1 041

Таблиця 3 - Прибутки чи збитки та інший сукупний дохід [5]

	Примітки	За рік, що закінчився 31.12.2019	За рік, що закінчився 31.12.2018
Доходи від реалізації продукції	7.1	3 776 894	3 299 983
Собівартість реалізованої продукції	8.1	(3 444 675)	(2 995 728)
Валовий прибуток (збиток)		332 219	304 255
Інші операційні доходи	7.2	65 437	56 746
Адміністративні витрати	8.2	(89 292)	(78 472)
Витрати на збут	8.3	(98 420)	(33 877)
Інші операційні витрати	8.4	(74 440)	(67 246)
Результати операційної діяльності		135 504	181 406
Дохід від участі в капіталі	7.2	161 648	93 371
Фінансові доходи	7.3	144 395	50 997
Інші доходи	7.2	1 583	4 352
Фінансові витрати	8.5	(229 953)	(97 010)
Інші витрати	8.4	(1 923)	(837)
Фінансовий результат до оподаткування		211 254	232 279
Витрати з податку на прибуток	9	(21 090)	(22 314)
Чистий прибуток (збиток) і загальний сукупний дохід		190 164	209 965

Подальші витрати

Якщо є ймовірність того, що Компанія отримає економічні вигоди від заміненої частини у майбутньому, і вартість цієї частини може бути достовірно оцінена, то вартість заміни включається до балансової вартості цієї одиниці основних засобів. У такому випадку визнання балансової вартості заміненої частини припиняється. Витрати на щоденне обслуговування основних засобів враховуються у прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони були здійснені.

Амортизація

Амортизація нараховується на (умовну) вартість придбання активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості. Визнання амортизації в прибутку або збитку здійснюється за допомогою прямолінійного методу протягом оцінених строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів. Цей метод використовується, оскільки він найточніше відображає очікуване використання майбутніх економічних вигід, притаманних цьому активу. Амортизація нараховується з дати придбання активу або, у випадку активів, створених за рахунок власних коштів, з дати завершення створення та готовності активу до використання. У випадку орендованих активів амортизація нараховується протягом коротшого з двох періодів: терміну оренди чи строку корисного використання орендованих активів, якщо не передбачається, що Компанія отримає право власності на ці активи до завершення терміну оренди. Амортизація землі не нараховується.

Таблиця 4 – Динаміка накопиченої амортизації [5]

Накопичена амортизація						
Залишок на 31.12.2017	(3 051)	(7 404)	(27 339)	(584)	(2 011)	(40 389)
Амортизація за рік	(4 196)	(13 118)	(38 651)	(1 178)	(908)	(58 051)
Вибуття	255	300	1 363	60	26	2 004
Залишок на 31.12.2018	(6 992)	(20 222)	(64 627)	(1 702)	(2 893)	(96 436)
Вибуття	(8 362)	(18 115)	(44 949)	(1 682)	(801)	(73 909)
Амортизація за рік	212	495	8 599	38	29	9 373
Залишок на 31.12.2019	(15 142)	(37 842)	(100 977)	(3 346)	(3 665)	(160 972)

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи спочатку оцінюються та включаються до балансу за їх собівартістю, після вирахування будь-якої накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності. Амортизація таких активів проводиться за прямолінійним методом, враховуючи встановлені строки їх корисного використання. Нематеріальні активи, що виникають внаслідок договірних чи інших юридичних прав, амортизуються протягом терміну дії цих прав.

Амортизація припиняється на одну з двох дат, яка настає раніше:

- на дату, коли актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи) відповідно до МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»;

- на дату, коли припиняється визнання цього активу.

Витрати

Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності, витрати визнаються компанією відповідно до принципу відповідності доходів та витрат. Це означає, що витрати відображаються в обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

і при цьому:

- існує ймовірність вибуття активів, що утримують у собі економічні вигоди
- сума витрат може бути достовірно визначена. Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

Витратами звітного періоду вважаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, яке призводить до зменшення власного капіталу компанії, за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Крім того, витрати визнаються у тому самому періоді, коли вони створюються. Якщо витрати неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, вони відображаються у витратах того звітного періоду, в якому вони були понесені.

Якщо актив забезпечує економічні вигоди протягом кількох звітних періодів, витрати на цей актив розподіляються систематично протягом цих періодів.

Не визнаються витратами:

- платежні за договорами комісії, агентськими угодами та асоційованими договорами;
- попередня (авансова) оплата запасів;
- погашення одержавних позик;

- інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, які не відповідають ознакам витрат;
- витрати, які відображаються зменшення власного капіталу, відповідно до МСФЗ.

В обліку витрат у компанії «Волинь-Зерно-продукт» дотримуються принципи нарахування та відповідності доходів і витрат, що є стандартним підходом в бухгалтерському обліку. Це означає, що доходи та витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від того, коли були отримані або сплачені грошові кошти.

У випадку, коли в процесі господарської діяльності використовуються договори, які стосуються кількох звітних періодів, витрати визнаються залежно від умов договору та обставин його виконання. Це може означати визнання таких витрат на прямолінійній основі протягом терміну дії договору або з урахуванням способу одержання економічних вигод, пов'язаних з виконанням такого договору.

Цей підхід дозволяє компанії відображати витрати у фінансовій звітності таким чином, щоб вони були відображені правильно та відповідали реальним обставинам та умовам угоди, забезпечуючи точність та достовірність фінансової звітності.

Таблиця 5 – Обсяги витрат підприємства за видами [5]

8. ВИТРАТИ

	Період, що закінчився 31.12.2019	Період, що закінчився 31.12.2018
8.1. Собівартість реалізованої продукції		
Сировина та матеріали	(3 100 411)	(2 689 585)
Заробітна плата та відповідні нарахування	(132 258)	(120 602)
Забезпечення на виплату відпусток	(12 921)	(13 755)
Послуги	(107 740)	(103 670)
Амортизація	(80 943)	(52 663)
Оренда майна і техніки	(7 471)	(15 219)
Інші витрати	(2 931)	(234)
Всього собівартість реалізованої продукції	(3 444 675)	(2 995 728)

	Період, що закінчився 31.12.2019	Період, що закінчився 31.12.2018
8.2. Адміністративні витрати		
Заробітна плата та відповідні нарахування	(54 764)	(51 987)
Забезпечення на виплату відпусток	(5 325)	(6 385)
Амортизація	(8 179)	(7 798)
ПММ	(3 184)	(3 793)
Послуги	(15 539)	(6 119)
Інші витрати	(2 301)	(2 390)
Всього адміністративні витрати	(89 292)	(78 472)

	Період, що закінчився 31.12.2019	Період, що закінчився 31.12.2018
8.3. Витрати на збут		
Транспортні послуги	(61 618)	(7 648)
Заробітна плата	(18 437)	(12 209)
Забезпечення на виплату відпусток	(1 450)	(1 077)
Амортизація	(3 172)	(2 877)
Реклама	(1 616)	(1 567)
Послуги	(6 827)	(6 896)
Інші витрати	(5 300)	(1 603)
Всього витрати на збут	(98 420)	(33 877)

	Період, що закінчився 31.12.2019	Період, що закінчився 31.12.2018
8.4. Інші витрати		
Сумнівні та безнадійні борги	(36 409)	(46 430)
Собівартість реалізованих виробничих запасів	(24 181)	(9 673)
Списання необоротних активів	(1 302)	(3 061)
Заробітна плата та відповідні нарахування	(2 677)	(2 185)
Штрафи, пені, неустойки	(1 107)	(1 508)
Інші витрати	(10 687)	(5 226)
Всього інші витрати	(76 363)	(68 083)

	Період, що закінчився 31.12.2019	Період, що закінчився 31.12.2018
8.5. Фінансові витрати		
Відсотки за кредит	(110 841)	(65 134)
Інші витрати	(119 112)	(31 876)
Всього фінансові витрати	(229 953)	(97 010)

Витрати майбутніх періодів

Витрати майбутніх періодів станом на 31 грудня 2018 року було перекласифіковано на іншу поточну дебіторську заборгованість на суму 1 563 тис. грн. (на початок 01 січня 2018 року – 1 231 тис. грн.), через відсутність стандартизації витрат майбутніх періодів в МСФЗ.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)

станом на 01 січня 2018 року відображено справедливую вартість основних засобів та зменшено нарахований знос за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) у розмірі 124 120 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року – 136 043 тис. грн.).

Станом на 01 січня 2018 року визнано фінансові витрати від фінансового активу за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на суму 2 357 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року – 33 823 тис. грн.).

Станом на 01 січня 2018 року визнано фінансових доходів за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на суму 92 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року – 50 847 тис. грн.).

Станом на 01 січня 2018 року та на 31 грудня 2018 року нараховано відстрочені податкові активи за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на суму 1 651 тис. грн.

Станом на 01 січня 2018 року та на 31 грудня 2018 року нараховано відстрочені податкові зобов'язання за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на суму 7 620 тис. грн.

Станом на 01 січня 2018 року нараховано резерв сумнівних боргів за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на суму 3 572 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року – 4 346 тис. грн.).

Станом на 01 січня 2018 року донараховано дохід від участі у капіталі за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на суму 1 454 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року додатково визнано витрати на суму - 9 284 тис. грн.).

Станом на 01 січня 2018 року донараховано амортизацію нематеріальних активів на суму 1 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року – 4 тис. грн.).

Інші фінансові інвестиції

Станом на 01 січня 2018 року відображено дохід від участі в капіталі на суму 1 454 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року додатково визнано витрати на суму - 9 284 тис. грн.) відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Інші довгострокові зобов'язання

Станом на 31 грудня 2018 року відображено довгострокову частину у праві користування на суму 18 350 тис. грн. відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Інші поточні зобов'язання

Інші поточні зобов'язання поточну частину зобов'язань з отриманих фінансових позик було перекласифіковано з інших поточних зобов'язань на поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями станом на 01 січня 2018 року на суму 211 605 тис. грн. (на кінець 31 грудня 2018 року – 257 864 тис. грн.) [5].

Виплати працівникам

Компанія здійснює внески, пов'язані з оплатою працівників, до Державної фіскальної служби України та бере на себе обов'язок адміністрування цих виплат. Ці суми включаються в пенсійні програми з визначеними внесками і визнаються як витрати на оплату працівників у фінансовому звіті на момент їх відрахування. Після відрахування внесків Компанія не має подальших зобов'язань щодо цих виплат. Якщо передбачено відшкодування коштів або зменшення майбутніх платежів, передоплата відрахувань вважається активом. Компанія не несе жодних інших зобов'язань щодо пенсійних виплат або оплати працівників після завершення трудових відносин з ними.

Крім того, визнається зобов'язання на суму, яка, за очікуваннями, буде виплачена у рамках програми виплати грошових премій, якщо Компанія має поточний юридичний або конструктивний обов'язок виплатити цю суму через послуги, надані раніше працівником, і величина цього зобов'язання може бути достовірно оцінена.

Таблиця 6 – Втрати на виплати працівникам [5]

21.1 Витрати на виплати працівникам	31.12.2019	31.12.2018
Заробітна плата	171 381	154 463
Внески до фондів соціального страхування	36 755	32 520
Забезпечення на виплату відпусток	19 696	21 217
Разом:	227 832	211 200

Податок на прибуток

Поточний податок на прибуток за звітний та попередні періоди визнається як поточний зобов'язання з податку на прибуток, що рівний неоплаченій сумі податку на прибуток Компанії, визначеній згідно з податковим законодавством.

Якщо сплачена сума вже перевищує суму, яка має бути виплачена за ці періоди, то перевищення визнається як актив (дебіторська заборгованість з поточного податку на прибуток).

Вигода, пов'язана з податковими збитками, які Компанія може використовувати для покриття податкових зобов'язань попереднього періоду, визнається як актив у тому періоді, коли виник податковий збиток.

Компанія «ВЗП» визнає відстрочене податкове зобов'язання (актив), якщо існує ймовірність того, що відшкодування або компенсація балансової вартості такого активу або зобов'язання збільшить (зменшить) суму майбутніх податкових платежів порівняно з тими, які були б у випадку відсутності податкових наслідків відшкодування або компенсації [5].

Оцінка відстрочених податкових зобов'язань (активів) здійснюється Компанією з використанням ставок податку, які будуть застосовані в періоді, коли зобов'язання (актив) буде погашене (реалізоване).

Для визначення витрат з податку на прибуток, необхідно враховувати відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи, що виникають у зв'язку з різницею між податковою базою активу (зобов'язання) та балансовою вартістю, через що в Компанії виникають тимчасові та постійні різниці.

Таблиця 7 – Динаміка податку на прибуток підприємства [5]

	Період, що закінчився 31.12.2019	Період, що закінчився 31.12.2018
9.3 Податок на прибуток		
Поточні витрати з податку на прибуток	(17 792)	(22 314)
Відстрочені податкові доходи (витрати) щодо тимчасових різниць	(3 298)	
Разом доходи (витрати) з податку на прибуток:	(21 090)	(22 314)

Фіксований сільськогосподарський податок

Суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність у секторі сільського господарства, зареєстровані як платники єдиного сільськогосподарського податку. Сума єдиного сільськогосподарського податку до сплати розраховується як відсоток від умовної вартості всіх земельних ділянок (визначеної органами державної влади), що орендуються платником податку чи знаходяться у його власності, та сплачується замість податку на прибуток, податку на землю та збору за використання водних ресурсів [28]. Для отримання права на сплату ЄСП відповідний суб'єкт господарювання має здійснювати сільськогосподарське виробництво, при цьому дохід від реалізації його власної сільськогосподарської продукції має складати не менше 75,00% загального обсягу від реалізації такого суб'єкта господарювання [27].

Фінансові інвестиції

Дохід від фінансових інвестицій за 2019 рік склав від ТОВ «СБЕ УКРАЇНА ВОЛИНЬ» - 73 986 тисяч гривень, а від ТОВ «СБЕ УКРАЇНА РІВНЕ» - 87 662 тисяч гривень (за 2018 рік ТОВ «СБЕ УКРАЇНА ВОЛИНЬ» - 30 131 тисяч гривень, а від ТОВ «СБЕ УКРАЇНА РІВНЕ» - 63 240 тисяч гривень) [5].

Таблиця 8 – фінансові інвестиції відповідно до методу участі у капіталі [5]

13.1 фінансові інвестиції відповідно до методу участі у капіталі у Звіті про фінансовий стан	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
СБЕ УКРАЇНА ВОЛИНЬ ТОВ	190 807	116 821	86 689
СБЕ УКРАЇНА РІВНЕ, ТОВ	292 776	205 114	141 875
Разом	483 583	321 935	228 564

Управління капіталом

Компанія не має офіційної політики управління капіталом, але управлінський персонал прагне забезпечити адекватну структуру капіталу для відповідності

операційним та стратегічним потребам. Це досягається шляхом ефективного управління грошовими коштами, постійного моніторингу прибутку Компанії, а також довгострокових інвестиційних планів, які фінансуються головним чином за рахунок операційних грошових потоків та банківських кредитів. Ці заходи спрямовані на забезпечення стабільного зростання прибутку Компанії [18].

Обов'язковим елементом підготовки звітів є оцінювання ризиків та невизначеностей, пов'язаних з особливостями діяльності підприємства. Стратегія управління ризиками в компанії визначається з метою виявлення та аналізу ризиків, що можуть виникнути, встановлення відповідних лімітів та контролю за ними, а також постійного моніторингу ризиків і дотримання установлених лімітів. Політики та системи управління ризиками регулярно оновлюються для відображення змін на ринку та в діяльності компанії. Компанія створює організоване та ефективне середовище контролю, в якому всі працівники розуміють свої обов'язки та відповідальність [25].

В цілому, у звітних документах наводяться дані щодо такого: Ризик кліматичних та інших змін Ризик зміни цін Ризики змін законодавства та природоохоронних нормативів, а також ризики, виникнення яких обумовлено використанням компанією фінансових інструментів: кредитний ризик, ризик ліквідності; ринковий ризик [5].

Фінансові ризики виникають внаслідок зміни цін на сільськогосподарські культури і м'ясо. Компанія регулярно оцінює перспективи цінової політики для сільськогосподарської продукції та проводить аналіз, спрямований на ефективне управління фінансовими ризиками.

Ризики змін законодавства та природоохоронних нормативів

Операційна діяльність підпорядкована законам і нормативно-правовим актам України. Управлінський персонал систематично аналізує ризики, пов'язані з охороною навколишнього середовища, та забезпечує відповідність існуючих систем управління цими ризиками визначеним цілям.

Управління ризиками

У зв'язку з використанням фінансових інструментів у Компанії виникають такі ризики: кредитний ризик, ризик ліквідності; ринковий ризик [5].

Директор несе загальну відповідальність за розробку принципів та процедур управління ризиками в компанії та контроль їх виконання.

Кредитний ризик

Компанія стикається з фінансовим ризиком у разі невиконання клієнтами або контрагентами своїх фінансових зобов'язань за договором, що в основному пов'язано з недоліками у сплаті заборгованості перед компанією.

Торговельна та інша дебіторська заборгованість

Рівень кредитного ризику компанії визначається в основному індивідуальними характеристиками кожного клієнта. Управлінський персонал також враховує демографічні характеристики клієнтської бази та ризик банкрутства у відповідних галузях, що може вплинути на рівень кредитного ризику, особливо в умовах складної економічної ситуації. Більшість прибутків компанії здобувається в результаті операцій на внутрішньому ринку України.

Управління кредитними ризиками здійснюється шляхом встановлення максимального періоду кредитування для клієнтів від одного до трьох місяців.

Більшість клієнтів компанії мають довгострокові відносини з нею, і на дату звіту жодна з їхніх заборгованостей не була списана або не втратила корисності. При аналізі кредитного ризику, пов'язаного з кожним конкретним клієнтом, враховуються їхні фінансові характеристики, включаючи зовнішні рейтинги, якщо такі є, а також історію торгових операцій та фінансові труднощі у минулому.

Компанія «ВОЛИНЬ-ЗЕРНО-ПРОДУКТ» ніколи не вимагає надання застави та ін, для забезпечення Торговельної та іншої дебіторської заборгованості.

Компанія формує резерв для покриття можливих збитків від зниження корисності, що оцінюються як очікувані збитки (ОКЗ) від торговельної та іншої дебіторської заборгованості. Оцінки ОКЗ базуються на фактичному кредитному досвіді, набутому протягом останніх трьох років.

Рівень кредитного ризику

Максимальний рівень кредитного ризику відображається у балансовій вартості фінансових активів.

Максимальний рівень кредитного ризику на 31 грудня виражається у тисячах гривень:

Компанія також має наявність грошових коштів та їх еквівалентів на 31 грудня 2019 року - 1 174 тис. гривень, 400 тис. гривень на 31 грудня 2018 року (на 31 грудня 2017 року - 1 507 тис. гривень). Ці кошти розміщені в банківських та фінансових установах з рейтингами від Саа1 до Сааа2, які були присвоєні їм рейтинговим агентством Moody's [5].

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності виникає у випадку, коли Компанія не може виконати свої фінансові зобов'язання, надавши грошові кошти або інший фінансовий актив. Підходом Компанії до управління ліквідністю передбачається забезпечення постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання її зобов'язань, як у звичайних, так і у надзвичайних умовах, уникнення неприпустимих збитків і ризику нанесення шкоди репутації Компанії [31]. Зазвичай, Компанія забезпечує наявність достатньої кількості грошей на рахунках для покриття очікуваних операційних витрат протягом 30 днів, включаючи обслуговування фінансових зобов'язань.

Очікується, що грошові потоки, які враховані у розрахунках строків платежів, не будуть занадто значно відхилятися від зазначених сум.

Керівництво не вважає ризик ліквідності високим, оскільки є наявність готівки на банківських рахунках та достатні позитивні грошові потоки від операційної діяльності.

Ринковий ризик

Ринковий ризик виникає внаслідок змін ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки та ціни цінних паперів, які можуть впливати на доходи або вартість фінансових інструментів. Мета управління ринковим ризиком - контроль

та управління рівнем ринкового ризику в межах прийнятних параметрів, з метою оптимізації доходності.

Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з операціями продажу/придбання, деномінованими у валюті ніж функціональна валюта, а саме - гривні. Валютами, в яких переважно деноміновані ці операції: EUR & USD

Законодавство України обмежує можливість хеджування валютного ризику, тому компанія «Волинь-зерно-продукт» не здійснює хеджування своїх валютних ризиків, а отже, вона не хеджує свої валютні ризики.

Щодо монетарних активів і зобов'язань, деномінованих в іноземних валютах, політика Компанії покликана забезпечити підтримку її чистого рівня ризику в прийнятних рамках шляхом покупки або продажу іноземних валют за курсами спот, коли необхідно врегулювати короткостроковий дисбаланс [24].

Рівень валютного ризику

Керівництво встановлює ліміти на рівень валютного ризику, враховуючи схильність до ризику в розрізі валют та загалом. Здійснюється контроль за позиціями, проте немонетарні активи не враховуються як джерело значного валютного ризику.

Процентний ризик

Зміни процентних ставок впливають переважно на кредити та позики, змінюючи їх справедливую вартість або майбутні грошові потоки. Управлінський персонал не має формальної політики визначення відповідного співвідношення між фіксованими та змінними процентними ставками. Однак при отриманні нових кредитів чи позик управлінський персонал вирішує, яка процентна ставка буде більш вигідною для Компанії протягом очікуваного періоду до строку погашення заборгованості. Зміна процентних ставок не впливає на прибуток або збиток Компанії, оскільки фінансові інструменти з фіксованою ставкою не відображаються за справедливою вартістю [5].

Інші ризики зміни ринкових ставок

Компанія не укладає договорів на придбання або продаж товарів, за винятком випадків, коли це обумовлено необхідністю задоволення очікуваних потреб Компанії.

2.2 Аналітика фінансових планів та звітів підприємств

Головними напрямками діяльності Групи компаній ТМ «ВІЛІЯ» є вирощування зернових культур, вирощування та оброблення насіння, виробництво продуктів борошно-круп'яної промисловості, оптова торгівля хімічними продуктами, послуги вантажного транспорту, а також зберігання та торгівля сільськогосподарською продукцією і тваринництво. Земельні ділянки, використовувані для сільськогосподарських культур та тваринництва, розташовані у Волинській та Рівненській областях України. Продукція Групи реалізується як на внутрішньому ринку України, так і за його межами [6].

Офісна адреса Групи: Україна, 45606, Волинська обл., Луцький р-н, село Рованці, вул. Промислова, будинок 5А.

Таблиця 9 - Перелік компаній, включених до звітності Групи компаній [6]

Назва компанії	Основна діяльність
ТОВ «Вілія Трейд»	Роздрібна торгівля зерновими культурами
ТОВ «Вілія-Агро»	Рослинництво, молочне тваринництво
ТОВ «Волинь-Зерно-Продукт»	Роздрібна торгівля зерновими культурами
ТОВ «СБЕ Україна Рівне»	Рослинництво
ТОВ «Волинь Нова»	Рослинництво, молочне тваринництво
ТОВ «Вілія-Продукт»	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості
ТОВ «Рівне-Зерно-Продукт»	Надання в оренду та оренда власного або орендованого нерухомого майна
Сільськогосподарське ТОВ «Волинь Аграрна»	Рослинництво
Приватно-орендне сільськогосподарське підприємство «РУСЬ»	Рослинництво
ПП «Добрий Урожай Плюс»	Рослинництво
ТОВ «Набуток»	Рослинництво
ТзОВ «Агро-захід»	Рослинництво
ТОВ «СГП «Львівське»	Рослинництво

В окремих фінансових звітах материнської Компанії придбані частки в дочірніх Компаніях, які не класифіковані як такі, що утримуються для продажу або включені до ліквідаційної групи, яка класифікована, як утримувана для продажу, відображаються за собівартістю.

У 2021 році завершено процедуру припинення «СБЕ Україна Рівне» та процедуру припинення ТОВ «Волинь Аграрна» в стані припинення шляхом приєднання до ТОВ «Вілія-Агро».

Також у 2021 році було припинено ТОВ «Західна м'ясна інвестиційна група», СГПП «Загатенці-Сервіс» та ФГ «Радомишль-Агро» було припинено шляхом приєднання до ТОВ «Агро Захід».

У 2021 році до складу Групи було включено ТОВ «Луцкагротех» та ТОВ «Піддубці». Вказані компанії на початок періоду були під контролем учасників Групи, таким чином на їх приєднання не поширюється дія стандарту МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». На протязі 2021 року ТОВ «Луцкагротех» та ТОВ «Піддубці» було припинено шляхом приєднання до ТОВ «Агро Захід».

У березні 2021 році учасниками Групи було придбано ТОВ «СГП «Львівське». У січні 2021 року Групою було продано ФГ «Линівське С».

У 2020 році до складу Групи компаній «Вілія» включено три компанії: ФГ «Радомишль-Агро», ТзОВ «Агро-захід» та СГП «Загатенці-сервіс». Компанії перебувають під спільним контролем. Також у 2020 році СВК ім.Ватутіна припинено шляхом приєднання до ТОВ «Прилуцьк-Агро, яке змінило назву на ТОВ "Набуток" [6].

Капітал

Учасники товариств з обмеженою відповідальністю мають ряд прав, включаючи право голосу, право на отримання частки в прибутку та на повернення капіталу в пропорції до їхніх внесків у статутний капітал. Це також охоплює право на одностороннє вилучення їхньої частки з чистих активів Групи.

Талиця 10 - Структура статутного капіталу об'єднаних компаній на 31 грудня 2021 року [6]

Статутний капітал у Звіті про фінансовий стан	31 грудня 2021	31 грудня 2020
ТОВ «Вілія Трейд»	205	205
ТОВ «Вілія-Агро»	5 311	4 511
ТОВ «Волинь-Зерно-Продукт»	684	684
ТОВ «Волинь Нова»	118	118
ТОВ «Вілія-Продукт»	7 436	7 436
ТОВ «Фермерське господарство «Линівське»	-	280
Сільськогосподарське ТОВ «Західна м'ясна інвестиційна група»	-	42
ТОВ «Рівне-Зерно-Продукт»	1 500	1 500
Сільськогосподарське ТОВ «Волинь Аграрна»	-	800
Приватно-орендне сільськогосподарське підприємство «РУСЬ»	9	9
ПП «Добрий Урожай Плюс»	4	4
ТОВ «Набуток»	15 075	15 075
ФГ «Радомишль-Агро»	-	500
ТзОВ «Агро-захід»	978	16
СГП «Загатенці-сервіс»	-	10
ТОВ «СГП «Львівське»	100	-
Разом:	31 420	31 190

У 2021 році завершено процедуру припинення ТОВ «СБЕ Україна Волинь» шляхом приєднання до ТОВ

«СБЕ Україна Рівне» та процедуру припинення ТОВ «Волинь Аграрна» в

стані припинення шляхом приєднання до ТОВ «Вілія-Агро».

Також у 2021 році було припинено ТОВ «Західна м'ясна інвестиційна група», СГПП «Загатенці-Сервіс» та ФГ «Радомишль-Агро» було припинено шляхом приєднання до ТОВ «Агро Захід».

У 2021 році до складу Групи було включено ТОВ «Луцкагротех» та ТОВ «Піддубці». Вказані компанії на початок періоду були під контролем учасників Групи, таким чином на їх приєднання не поширюється дія стандарту МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». На протязі 2021 року ТОВ «Луцкагротех» та ТОВ «Піддубці» було припинено шляхом приєднання до ТОВ «Агро Захід».

У березні 2021 році Група придбала ТОВ «СГП «Львівське», у січні 2021 року Групою було продано ФГ «Линівське С» [6].

Інших фактів або угод про реорганізацію, злиття чи ліквідацію не було.

Комбіновані компанії та їх консолідовані дочірні підприємства

- Комбіновані компанії - це суб'єкти господарювання, які діють під спільним контролем та управлінням, як описано вище, та займаються своєю діяльністю в одній і тій же галузі в Україні.

- Консолідовані дочірні підприємства - це суб'єкти господарювання, які перебувають під контролем комбінованих компаній. Контроль вважається наявним, коли Група компаній несе ризики та має право на змінні прибутки від участі у дочірньому підприємстві і може впливати на рівень таких прибутків через свої управлінські права.

- Консолідовані дочірні підприємства включаються до цієї комбінованої фінансової звітності з моменту, коли Група компаній набуває контроль, до моменту припинення контролю. Комбіновані компанії спочатку комбінуються з моменту встановлення спільного контролю [33].

- Під час складання комбінованої звітності дані окремих фінансових звітів комбінованих компаній додаються один до одного шляхом додавання подібних статей активів, зобов'язань, доходів та витрат. Статутний капітал представляє загальний статутний капітал комбінованих компаній. Додатковий оплачений

капітал включає сукупні внески власників Групи компаній без змін статутного капіталу.

Основні засоби

На дату переходу на МСФЗ, основні засоби та нематеріальні активи були оцінені за доцільною собівартістю, яка прийнята як первісна вартість таких активів. Пізніше активи Групи відображаються за вартістю придбання, за вирахуванням накопиченої амортизації та/або накопичених збитків від знецінення у разі їх наявності.

Вартість придбання включає витрати, що безпосередньо відносяться до придбання активу. Для активів, створених за рахунок власних коштів, це включає вартість матеріалів, витрати на оплату праці основних працівників, будь-які інші витрати, пов'язані з приведенням активу у робочий стан для його цільового використання, витрати на демонтаж та перевезення, відновлення території, на якій розміщені ці активи, та витрати на позики за кваліфікованими активами. Вартість придбаного програмного забезпечення, яке є невід'ємною частиною функціональності відповідного обладнання, капіталізується як частина вартості основних засобів.

Якщо компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці (значні компоненти) основних засобів.

Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент – це будь-який договір, що викликає появу фінансового активу у одного суб'єкта господарювання та фінансового зобов'язання або інструменту власного капіталу у іншого суб'єкта господарювання [30]. Визнання фінансових активів та фінансових зобов'язань відбувається тоді, коли Група стає однією зі сторін такого контракту. Фінансовий актив може бути:

- грошові кошти;
- частка в іншій компанії (наприклад, акції);

- договірне право на отримання грошових коштів або іншого фінансового активу від іншої компанії;

- договірне право на обмін фінансовими активами чи зобов'язаннями з іншою компанією за потенційно вигідних умовах.

Фінансове зобов'язання включає в себе:

- договірне зобов'язання щодо поставки грошових коштів або інших фінансових інструментів іншою компанією;

- договірне зобов'язання щодо обміну фінансовими активами чи зобов'язаннями з іншою компанією за потенційно невикладних умов;

- договір, що передбачає регулювання засобами поставки власних часток у компанії.

Визнання фінансових активів припиняється, коли закінчується строк дії контрактних прав на отримання грошових потоків від фінансового активу або коли відбувається їх передача, внаслідок чого передаються основні ризики та винагороди від володіння фінансовим активом. Визнання фінансових зобов'язань припиняється, коли вони погашені, скасовані або анульовані.

Під час первісного визнання фінансові активи чи фінансові зобов'язання оцінюються за їх справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до їх придбання або емісії. В подальшому фінансові активи оцінюються згідно з нижченаведеними вказівками.

Таблиця 10 - Консолідовані доходи підприємств групи [6]

Доходи від реалізації продукції	Рік	
	2021	2020
Реалізація товарної продукції	6 168 061	3 354 676
Реалізація готової продукції	1 235 526	482 925
Дохід від реалізації послуг	313 148	292 258
Разом:	7 716 735	4 129 859

Група здійснює операції, в рамках яких відбуваються безготівкові взаєморозрахунки, що є типовим для багатьох українських компаній. Ці операції переважно полягають у продажу сільськогосподарської продукції в

обмін на послуги з оренди земель. У договорах фіксуються ціни, і взаєморозрахунки оцінюються та відображаються в обліку за ринковими ставками оренди землі, що пов'язані з цією операцією. Безготівкові продажі та покупки обліковуються за принципом нарахування так само, як і традиційні розрахунки готівкою [6].

Таблиця 12 – Динаміка фінансових доходів компаній групи [6]

Фінансові доходи	Рік	
	2021	2020
Відсотки одержані	537	13 210
Інші доходи	7 405	27 594
Разом:	7 942	40 804
Інші доходи		
Дохід від реалізації інших оборотних активів	38 527	5 467
Страхове відшкодування	8 024	92
Одержані штрафи, пені, неустойки	2 321	1 456
Дохід від списання кредиторської заборгованості	351	-
Відшкодування раніше списаних активів	-	1 708
Інші доходи	20 524	33 114
Разом:	69 747	41 837

Доходи від реалізації продукції та послуг

Згідно з МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями», який став чинним з 01 січня 2018 року, доходи Групи розподіляються на дві категорії: виручка (доходи від звичайних видів діяльності) та позареалізаційні доходи.

Виручка визнається в той момент, коли Група виконує свої зобов'язання згідно з умовами договору. Це відбувається після передачі контролю покупцеві над активом, що включає отримання всіх економічних вигод (наприклад, надходження доходів або зниження витрат), при умові виконання всіх критеріїв визнання.

Група отримує доходи від продажу сільськогосподарської продукції, товарів для перепродажу та послуг зі зберігання.

Договір з клієнтом визначається Групою як угода між двома чи більше сторонами, яка створює права та обов'язки, які захищені правовою санкцією. Ці права та обов'язки можуть впливати з письмових або усних угод, або мати місце

на підставі звичайних практик бізнесу.

Визнання доходу за договорами з клієнтами проходить за наступною моделлю із п'яти кроків: Крок 1: Ідентифікація договору;

Крок 2: Ідентифікація зобов'язань, що підлягають виконанню в рамках договору; Крок 3: Визначення ціни операції;

Крок 4: Розподіл ціни операції на зобов'язання, що підлягають виконанню;

Крок 5: Визнання виручки.

Реалізація сільськогосподарської продукції та товарів для перепродажу

Дохід визнається на основі винагороди, вказаної в контракті з клієнтом, і не включає суми, отримані від імені третіх осіб. Група визнає дохід в момент передачі контролю над продукцією або послугою клієнту. Доходи представлені за вирахуванням будь-яких відшкодувань та знижок для клієнтів. Доходи від бартерних операцій оцінюються за справедливою вартістю отриманих товарів або послуг, скоригованою на грошові кошти, які були отримані або виплачені, якщо їх справедливую вартість можна достовірно оцінити. У інших випадках доходи оцінюються за справедливою вартістю товарів або послуг, скоригованою на грошові кошти або їх еквіваленти.

Момент передачі ризиків та вигід залежить від конкретних умов договору купівлі-продажу. Зазвичай Група визнає реалізацію у момент передачі товарів покупцеві, коли товари переходять у його розпорядження, і він несе всі витрати та ризики, пов'язані з ними.

Сума винагороди, отриманої Групою, та дохід від реалізації не включають ані перемінних компонентів, ані інших зобов'язань.

Для прогнозування можливості повернення реалізованих товарів використовується накопичений досвід повернень за допомогою методу прогнозованої вартості. Оскільки обсяги поверненої продукції були незначними, є велика ймовірність того, що значне сторнування доходів від реалізації не відбудеться. Це припущення та прогнозні величини повернень продукції перевіряються на кожній звітній даті.

Таблиця 13 - Комбінований звіт про прибутки чи збитки та інший сукупний дохід. [6]

	Примітки	Рік, що закінчився 31 грудня 2021	Рік, що закінчився 31 грудня 2020
Доходи від реалізації продукції	6	7 716 735	4 129 859
Собівартість реалізованої продукції	7	(7 341 113)	(3 806 649)
Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів	13	1 151 075	931 589
Валовий прибуток		1 526 697	1 254 799
Інші операційні доходи	6	69 747	41 837
Витрати на збут	7	(69 062)	(72 653)
Адміністративні витрати	7	(224 810)	(117 503)
Інші операційні витрати	7	(189 432)	(228 229)
Результати операційної діяльності		1 113 140	878 251
Фінансові доходи	6	7 942	40 804
Фінансові витрати	7	(150 694)	(194 781)
Чисті фінансові витрати		(142 752)	(153 977)
Прибуток (Збиток) до оподаткування		970 388	724 274
Витрати з податку на прибуток	8	(30 603)	(17 757)
Чистий прибуток і загальний сукупний дохід		939 785	706 517

Витрати

Витрати визнаються Групою виходячи з принципу відповідності доходів та витрат зазначеного в Концептуальній основі МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності», і при цьому:

- існує ймовірність вибуття активів, що утримують у собі економічні вигоди;
- сума витрат може бути достовірно визначена.

Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Це може означати зменшення вартості активів, які використовуються або споживаються для отримання доходу, або збільшення зобов'язань, пов'язаних з витратами, такими як заборгованість за

отримані послуги або товари [15].

Витрати звітного періоду визнаються або зменшенням активів, або збільшенням зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу Групи, за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені. Це означає, що витрати відображаються в фінансових звітах, якщо вони можуть бути адекватно визначені та узгоджені з обліком.

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Це означає, що витрати, пов'язані з отриманням доходу в певному періоді, визнаються в цьому самому періоді.

Витрати, які неможливо прямо зв'язати з доходом певного періоду, відображаються в складі витрат того звітного періоду, у якому вони були понесені. Це може включати витрати, які не мають прямого зв'язку з конкретними операціями, але є необхідними для загальної діяльності Групи.

Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом декількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості між відповідними звітними періодами. Такий метод відображення витрат враховує те, що актив несе вартість протягом тривалого періоду і витрати на нього розподіляються пропорційно.

Не визнаються витратами:

- платежі за договорами комісії, агентськими угодами та іншими аналогічними договорами в інтересах комітента, тощо;
- попередня (авансова) оплата запасів (робіт, послуг);
- погашення одержаних позик;
- інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, які не відповідають ознакам витрат;
- витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу, відповідно до МСФЗ [23].

Облік витрат в Групі проводиться відповідно до принципу нарахування та відповідності доходів і витрат. Це означає, що для визначення фінансового

результату звітної періоду необхідно зіставити доходи цього періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому, доходи і витрати реєструються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати отримання або витрати грошових коштів.

У ході господарської діяльності Групи можуть укладатися договори, в результаті яких виникають витрати, що за своєю суттю відносяться до кількох звітних періодів. Такі витрати визнаються відповідно до умов договору та обставин його виконання, незалежно від того, чи були вже сплачені грошові кошти чи ні, і чи існують первинні документи.

Визнання таких витрат може проводитися на прямолінійній основі протягом терміну дії договору або з урахуванням способу отримання економічних вигод, пов'язаних з виконанням такого договору. Такий підхід дозволяє відображати витрати у відповідних звітних періодах з урахуванням їх економічної сутності та обставин укладення договору.

Таблиця 14 – Динаміка витрат компаній групи [6]

Собівартість реалізованої продукції	Рік	
	2021	2020
Сировина та матеріали	(6 545 048)	(3 334 853)
Заробітна плата та відповідні відрахування	(288 532)	(180 655)
Послуги	(280 787)	(87 840)
Амортизація	(209 660)	(186 311)
Інші витрати	(17 086)	(16 990)
Разом:	(7 341 113)	(3 806 649)
Адміністративні витрати		
Заробітна плата та відповідні нарахування	(179 987)	(82 113)
Амортизація	(13 543)	(10 499)
Послуги та інші витрати	(31 280)	(24 891)
Разом:	(224 810)	(117 503)
Витрати на збут		
Заробітна плата та відповідні нарахування	(27 513)	(15 948)
Транспортні послуги	(26 716)	(43 225)
Реклама	(3 858)	(945)
Амортизація	(3 801)	(3 850)

Інші послуги	(7 174)	(8 685)
Разом:	(69 062)	(72 653)
Фінансові витрати		
Відсотки за кредит	(71 774)	(91 323)
Інші витрати	(78 920)	(103 458)
Разом:	(150 694)	(194 781)

Подальші витрати

Вартість заміни частини одиниці основних засобів враховується у складі балансової вартості цієї одиниці, якщо є ймовірність отримання Групою економічних вигід від цієї частини у майбутньому та якщо її вартість може бути достовірно оцінена. При цьому припиняється визнання балансової вартості заміненої частини. Витрати на щоденне обслуговування основних засобів враховуються у прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони були понесені.

Амортизація

Амортизація нараховується на (припустиму) вартість придбання активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості.

Амортизація визнається у прибутку або збитку за допомогою прямолінійного методу протягом оцінених строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів, оскільки це найточніше відображає очікуване використання майбутніх економічних вигід, притаманних цьому активу. Амортизація нараховується з дати придбання активу або, якщо це стосується активів, створених за рахунок власних коштів, з дати завершення створення відповідного активу і його готовності до використання [29]. Амортизація орендованих активів нараховується протягом коротшого з двох періодів: строку оренди чи строку корисного використання орендованих активів, якщо тільки не існує обґрунтованої ймовірності того, що Група отримає право власності на ці активи до кінця строку оренди. Амортизація землі не нараховується. Оцінені строки корисного використання значних одиниць основних засобів у поточному та порівняльному періодах такі:

Земля	-
Будівлі	20-51 років
Споруди	8-20 років
Транспортні засоби	5-13 років
Машини та обладнання	2-15 років
Приладдя та інвентар	2-15 років
Інші основні засоби	12 років

Методи нарахування амортизації, строки корисного використання та ліквідаційна вартість основних засобів періодично аналізуються в кінці кожного фінансового року та, за потреби, коригуються перспективно.

Таблиця 15 – Накопичена амортизація [6]

Накопичена амортизація		
Залишок на 31 грудня 2019	(40 153)	(40 153)
Амортизація за рік	(63 849)	(63 849)
Вибуття	6 156	6 156
Залишок на 31 грудня 2020	(97 846)	(97 846)
Амортизація за рік	(58 330)	(58 330)
Вибуття	39 021	39 021
Реорганізація Групи	1 179	1 179
Залишок на 31 грудня 2021	(115 976)	(115 976)
Чиста балансова вартість		
На 31 грудня 2019	227 076	227 076
На 31 грудня 2020	222 530	222 530
На 31 грудня 2021	476 031	476 031

Таблиця 16 – Витрати на виплати працівникам [6]

Витрати на виплати працівникам	Рік	
	2021	2020
Заробітна плата	410 008	209 718
Внески до фондів соціального страхування	58 826	46 567
Забезпечення на виплат відпусток	35 519	25 326
Разом:	504 353	281 611

Компанії Групи, що діють у сільському господарстві, віднесені до категорії платників єдиного сільськогосподарського податку (ЄСП) і звільнені від сплати податку на прибуток підприємств відповідно до Податкового кодексу України. Протягом звітного року, що закінчився 31 грудня 2021 року, компанії Групи, які

мають статус платників податку на прибуток підприємств, зобов'язані сплачувати цей податок за ставкою 18% [27].

Таблиця 17 – Динаміка податків [6]

Поточні податкові активи	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Податок на додану вартість	36 030	46 081
Інші податки	1 850	1 003
Разом	37 880	47 084
Поточні податкові зобов'язання		
Податок на прибуток	18 836	28 485
Інші податки	10 386	2 466
Разом	29 222	30 951

Основні компоненти витрат з податку на прибуток за рік, що закінчився 31 грудня 2021, наведено в табл 18.

Таблиця 18 – Компоненти податку на прибуток [6]

Податок на прибуток	2021	2020
Поточні витрати з податку на прибуток	(28 394)	(22 461)
Відстрочені податкові витрати щодо тимчасових різниць	(2 209)	4 704
Разом витрати з податку на прибуток:	(30 603)	(17 757)

Група обліковує у складі нематеріальних активів авторські та суміжні з ним права та інші нематеріальні активи. Амортизація нематеріальних активів нараховується на прямолінійній основі виходячи з термінів корисної дії нематеріального активу [6].

Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість нематеріальних активів Групи була представлена в табл. 19

Таблиця 19 – Балансова вартість нематеріальних активів [6]

Період	Вартість або умовна вартість	Амортизація за рік	Надходження протягом року	Вибуття Протягом року	31 грудня 2020	
2021	Первісна вартість	2 883	-	141	-	2 742
	Амортизація	(810)	(209)	-	-	(601)
	Залишкова вартість	2 073	(209)	141	-	2 141
2020	Первісна вартість	2 742	-	1 156	-	1 586

Амортизація	(601)	(150)	-	-	(451)
Залишкова					
вартість	2 141	(150)	1 156	-	1 135

Управління капіталом

Група не має офіційної стратегії управління капіталом, проте керівництво активно працює над збереженням відповідної структури капіталу, щоб задовольнити потреби Групи як у її операційній діяльності, так і в стратегічних планах. Це досягається завдяки ефективному управлінню грошовими ресурсами, постійному контролю над доходами та прибутками Групи, а також розробці довгострокових інвестиційних стратегій, які переважно фінансуються з операційних грошових потоків Групи та банківських кредитів. Ці заходи спрямовані на забезпечення стабільного зростання прибутку.

Таблиця 20 - Фінансові показники [6]

Розрахунок фінансових показників	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Випущений капітал	31 420	31 190
Додатково сплачений капітал	1 977	4 485
Нерозподілений прибуток (збиток)	3 237 132	2507 992
Разом власного капіталу	3 270 529	2543 667
Кредити та позики	1 110 557	667 002
Загальна сума позичених коштів	1 110 557	667 002
Грошові кошти та їх еквіваленти	357	45 099
Чистий борг	1 110 200	621 903
Разом власний капітал та чистий борг	4 380 729	3165 570
Чистий борг / Разом власний капітал та чистий	0,25	0,20

борг

У зв'язку з використанням фінансових інструментів у Групі виникають наступні ризики:

- Кредитний ризик, пов'язаний з можливістю невиконання зобов'язань з погашення кредитів або позик.

- Ризик ліквідності, який виникає внаслідок недостатньої готівки або недостатньої ліквідності активів для виконання поточних зобов'язань.

- Ринковий ризик, пов'язаний з можливими змінами у ринкових умовах, що може призвести до збитків [24].

У цьому коментарі наведена інформація про кожен з цих ризиків, які стикається Група, а також про мету, політику та процедури оцінки та управління ними, а також управлінням капіталом Групи. Детальніша кількісна інформація

наведена у відповідних примітках до фінансової звітності.

Директор несе загальну та пряму важливу відповідальність за розробку принципів та процедур та процесів управління ризиками Групи та їх видів & контроль за їх виконанням.

Політики управління ризиками Групи розробляються з метою виявлення та аналізування ризиків, якими вона зіткнулася, встановлення належних лімітів ризиків та засобів контролю над ними, а також моніторингу ризиків та виконання встановлених лімітів. Ці політики та системи управління ризиками періодично переглядаються для відображення змін у ринкових умовах та діяльності Групи. За допомогою навчальних інструментів, стандартів та процедур управління, Група створює організоване та конструктивне середовище контролю, в якому всі працівники розуміють свої ролі та обов'язки.

Кредитний ризик

Кредитний ризик означає потенційні фінансові втрати для Групи у разі невиконання клієнтом або контрагентом своїх фінансових зобов'язань за фінансовим інструментом. Головним джерелом кредитного ризику є дебіторська заборгованість клієнтів Групи.

Рівень кредитного ризику

Рівень кредитного ризику визначається за балансовою вартістю фінансових активів. Максимальний рівень кредитного ризику станом на 31 грудня виражений у тисячах гривень.

Таблиця 21 - Рівень кредитного ризику [6]

Кредитний ризик	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Довгострокова дебіторська заборгованість	1 907	13 679
Торгівельна та інша дебіторська заборгованість	815 939	602 979
Векселі отримані	586	2 576

Група також володіє грошовими коштами та їх еквівалентами станом на 31 грудня 2021 – 357 тис. грн, (станом на 31 грудня 2020 – 45 099 тис. грн.). Грошові кошти та їх еквіваленти вкладені у банківських та

фінансових установах, що мають рейтинги від Саа1 до Сааа2, присвоєні ним рейтинговим агентства Moody's.

Ризик кредиту (кредитного ризику) в Групі в основному залежить від індивідуальних характеристик кожного клієнта. Однак управлінський персонал також враховує демографічні характеристики клієнтської бази, включаючи ризик дефолту у галузі, де діють клієнти. Ці фактори можуть впливати на рівень кредитного ризику, особливо в умовах складної економічної ситуації. Більшість прибутку Групи отримується від операцій продажу на внутрішньому ринку.

Кожен новий клієнт підлягає індивідуальному аналізу щодо його фінансової здатності перед тим, як йому будуть запропоновані стандартні умови оплати і доставки. Цей аналіз включає зовнішні рейтинги, якщо такі існують. Клієнти, які не відповідають вимогам Групи з питань фінансової здатності, можуть здійснювати операції тільки за умови передоплати [6].

Група обмежує свій кредитний ризик, встановлюючи максимальний період кредитування для клієнтів від одного до трьох місяців.

Багато клієнтів Групи співпрацюють з нею протягом тривалого часу, і жодна з їхніх заборгованостей на момент звітування не була списана або втратила свою актуальність. Під час моніторингу кредитного ризику, пов'язаного з кожним клієнтом, вони розподіляються на групи залежно від різних кредитних характеристик, таких як фізичний або юридичний статус, оптові або роздрібні покупки, географічне розташування, галузь діяльності та історія операцій. Група не вимагає надання застави для гарантування торговельної або іншої дебіторської заборгованості.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності виникає, коли Група може не мати достатньо грошових коштів або інших фінансових активів для виконання своїх фінансових зобов'язань. Підходом Групи до управління ліквідністю є забезпечення постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань у встановлені строки, як у звичайних, так і у надзвичайних умовах, уникаючи неприйнятних збитків і ризику

псування репутації Групи.

Зазвичай, Група забезпечує наявність достатнього обсягу готівки на рахунках для покриття очікуваних операційних витрат протягом 30 днів, включаючи виплату фінансових зобов'язань. Крім того, Група слідкує за рівнем очікуваних грошових надходжень від дебіторської заборгованості та рівнем витрат на сплату кредиторської заборгованості. Однак ці оцінки не передбачають потенційного впливу непередбачуваних обставин, таких як стихійні лиха.

Керівництво оцінює ризик ліквідності як низький, оскільки є наявність готівки на банківських рахунках та достатні позитивні грошові потоки від операційної діяльності.

Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у можливості впливу змін ринкових факторів, таких як валютні курси, процентні ставки та цінові рівні цінних паперів, на доходи або вартість фінансових інструментів. Мета управління ринковим ризиком полягає в тому, щоб керувати та контролювати рівень ризику на ринку в межах прийнятних параметрів, одночасно оптимізуючи доходність.

Валютний ризик

У Групи виникає валютний ризик через операції з продажу та придбання, які проводяться в інших валютах, окрім функціональної валюти, а саме гривні. Основними валютами, у яких проводяться ці операції, є євро та долари США.

Законодавство України обмежує можливість використання інструментів хеджування для зменшення валютних ризиків, тому Група не застосовує хеджування для зменшення валютних ризиків.

Щодо монетарних активів та зобов'язань, що деноміновані в іноземних валютах, політика Групи спрямована на збереження ризику на прийнятному рівні за рахунок покупки або продажу іноземних валют за ринковими курсами в момент, коли це необхідно для корекції короткострокового дисбалансу [6].

Процентний ризик

Коливання проц. ставок впливають переважно на кредити та позики через

зміну їхньої справедливої вартості (у разі заборгованості за фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (у разі заборгованості за плаваючою ставкою). Управлінський персонал не має офіційної політики стосовно визначення оптимального співвідношення заборгованості за фіксованими та змінними процентними ставками. Однак при отриманні нових кредитів чи позик персонал приймає рішення на підставі власних розсуду, оцінюючи, яка ставка (фіксована чи змінна) буде більш вигідною для Групи протягом очікуваного періоду до строку погашення заборгованості. Фіксовані ставки визначаються на основі ринкових ставок на момент отримання позики [24].

Група не відображає фінансові інструменти з фіксованою ставкою за справедливою вартістю в обліку, і, отже, не відображає результат переоцінки у прибутку або збитку. Таким чином, зміна процентних ставок на звітну дату не має впливу на прибуток або збиток та власний капітал Групи

2.3 Особливості системи фінансових планів та звітів групи підприємств

Відповідність Міжнародним стандартам фінансової звітності [22]

Під терміном Міжнародні стандарти фінансової звітності надалі в широкому сенсі розуміються стандарти й тлумачення, які прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (PMСБО/IASB):

- Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ/IFRS);
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО/IAS);
- Тлумачення, розроблені Комітетом з Міжнародних стандартів фінансової звітності (ТКМСФЗ/ IFRIC) або Постійним комітетом з тлумачень (ПКТ/SIC) [22].

Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Групою

В цілому, облікова політика відповідає тій, що застосовувалась у попередньому звітному році. Деякі нові стандарти та інтерпретації стали обов'язковими для застосування з 1 січня 2021 року. Нижче наведена інформація щодо нових та переглянутих стандартів та інтерпретацій, які повинні застосовуватись Групою з 1 січня 2021 року [6].

Поправки до МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 і МСФЗ 16 - Реформа процентної ставки - Етап 2

Поправки надають тимчасові звільнення, які застосовуються для усунення наслідків для фінансової звітності у випадках, коли міжбанківська ставка пропозиції (IBOR) замінюється альтернативною практично безризиковою процентною ставкою [22].

Поправки стосуються наступного:

- зміни передбачених договором грошових потоків - компанії не доведеться припиняти визнання або коригувати балансову вартість фінансових інструментів з урахуванням змін, необхідних реформою, а замість цього потрібно оновити ефективну процентну ставку, щоб відобразити зміну базової процентної ставки;
- облік хеджування - компанії не доведеться припиняти облік хеджування тільки тому, що вона вносить зміни, необхідні реформою, якщо хеджування відповідає іншим критеріям обліку хеджування; і
- розкриття інформації - компанія повинна буде розкрити інформацію про нові ризики, що виникають в результаті реформи, і про те, як вона керує переходом на альтернативні базові ставки [22].

«Щорічні удосконалення МСФЗ» (цикл 2018 - 2020 років)

Поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності [23].

Відповідно до даної поправки дочірня організація, яка вирішує застосувати пункт D16 (a) МСФЗ 1, має право оцінювати накопичені курсові різниці з

використанням сум, відображених у фінансовій звітності материнського підприємства, виходячи з дати переходу материнського підприємства на МСФЗ. Дана поправка також може бути застосована асоційованими організаціями та спільними підприємствами, які вирішують застосовувати пункт D16 (а) МСФЗ 1. Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Дана поправка не матиме впливу на фінансову звітність Групи [22].

Поправка до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» в разі припинення визнання фінансових зобов'язань [6].

В поправці пояснюється, які суми комісійної винагороди організація враховує при оцінці того, чи умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання істотно відрізняються від умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між певним кредитором і позичальником та комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку. Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Очікується, що дана поправка не буде мати суттєвого впливу на фінансову звітність Групи [23].

Поправка до МСБО 41 «Сільське господарство» - оподаткування при оцінці справедливої вартості

Дана поправка виключає вимогу в пункті 22 МСБО 41 про те, що організації не включають до розрахунку грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, при оцінці справедливої вартості активів, що належать до сфери застосування МСБО 41. Організація повинна застосовувати дану поправку у перспективі щодо оцінки справедливої вартості на дату початку (або після неї) першого річного звітного

періоду, що починається 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Дана поправка не буде мати впливу на фінансову звітність Групи [6].

Порівняльний аналіз фінансових планів та звітів різних підприємств

Складемо таблицю порівняльної характеристики для головної материнської компанії та для всіх її дочірніх підзвітних підприємств

Таблиця 22 – Результати порівняльної характеристики змін в обліку компаній групи

Параметр змін	Зміна в материнській компанії	Зміни в сукупності (групи)
Фінансові інструменти	+	+ / -
Перехід на МСФЗ	+	+
Здатність продовжувати діяльність на безперервній основі	+	+
Застосування всіх основ обліку	+	+
Різноманітність послуг	+	-
Врахування ризиків	+	+
Застосування показника EBITDA	+	+

Ми можемо бачити з погляду аналізу, компанія демонструє ефективне керівництво материнської компанії над своїми дочірніми підприємствами. Це відображається у її стратегічному спрямуванні, яке визначає чіткі цілі для всієї групи, а також у здатності забезпечити координацію та спільну візію(бачення) між різними підрозділами. Такий підхід сприяє оптимальному використанню ресурсів та досягненню високої ефективності в управлінні всією корпорацією.

Особливість у фінансових планах та звітах Материнської та дочірніх компаній (групи підприємств «ВІЛІЯ»)

ПОКАЗНИК EBITDA

Цей показник є «візитною картою» материнської компанії «ВОЛИНЬ-ЗЕРНО-ПРОДУКТ» та групи компаній «ВІЛІЯ» (її дочірні підприємства). За допомогою його

впровадження і застосуванням з іншими важливими показниками – робить його таким корисним у сфері аграрного сектору України. Його розрахунок має великий вплив на інвесторів та їх залучення

Показник EBITDA використовується для оцінки фінансової продуктивності компанії. Він вимірює оперативну прибутковість підприємства, ігноруючи вплив фінансової структури та податкових витрат [21].

$$EBITDA = \text{Прибуток до оподаткування} + \text{Відсотки} + \text{Амортизація}$$

де:

- Прибуток до оподаткування (Earnings Before Interest and Taxes, EBIT) вимірює чистий прибуток компанії від її операційної діяльності перед відрахуванням відсотків та податків.

- Відсотки охоплюють будь-які витрати на боргові зобов'язання компанії.

- Амортизація включає витрати на амортизацію основних активів.

Разом ці компоненти утворюють EBITDA, що дає загальну оперативну прибутковість компанії, ігноруючи вплив фінансової структури та податкових витрат [20].

Він дозволяє інвесторам та аналітикам швидко оцінити фінансову продуктивність компанії, нехтуючи впливом фінансової структури та податкових обов'язків. Цей показник часто використовується для порівняння фінансової продуктивності між компаніями у різних галузях або з різними фінансовими структурами. Оскільки EBITDA відображає тільки чистий прибуток від операційної діяльності, він допомагає зосередитися на основних фінансових результатах компанії та оцінити її реальну прибутковість. Цей показник також є корисним для менеджменту в процесі прийняття стратегічних рішень та визначення шляхів покращення фінансової продуктивності підприємства [21].

Показник EBITDA материнської компанії «Волинь-Зерно-Продукт»:

Управлінський персонал Компанії «Волинь-Зерно-продукт» надав показник результатів діяльності EBITDA, оскільки відстежує цей показник результативності діяльності і вважає, що цей показник є доречним для розуміння результатів

фінансової діяльності Компанії. Показник EBITDA розраховується шляхом коригування прибутку від безперервної діяльності для виключення впливу оподаткування, чистих фінансових витрат та амортизації.

EBITDA не є встановленим показником для оцінки фінансових результатів відповідно до МСФЗ. Отже, порядок розрахунку операційного EBITDA, що застосовується Компанією, може не відповідати порядку розрахунку аналогічного показника, що застосовується іншими суб'єктами господарювання.

Показник EBITDA групи підприємств «Вілія» (дочірних компаній) :

Управлінський персонал Групи «Вілія» надав показник результатів діяльності EBITDA, оскільки відстежує цей показник результативності діяльності і вважає, що цей показник є доречним для розуміння результатів фінансової діяльності Групи. Показник EBITDA розраховується шляхом коригування прибутку від безперервної діяльності для виключення впливу оподаткування, чистих фінансових витрат та амортизації.

EBITDA не є встановленим показником для оцінки фінансових результатів відповідно до МСФЗ. Отже, порядок розрахунку операційного EBITDA, що застосовується Групою, може не відповідати порядку розрахунку аналогічного показника, що застосовується іншими суб'єктами господарювання.

Таблиця 23 - Динаміка показника EBITDA [6]

Показник EBITDA	2021	2020
Прибуток (збиток) до оподаткування	970 388	724 274
Чисті фінансові витрати	142 752	194 781
ЕБІТ (прибуток (збиток) до вирахування податків та витрат на відсотки)	1 113 140	919 055
Амортизація ОЗ та нематеріальних активів	227 004	200 660
EBITDA (прибуток (збиток) до вирахування	1 340 144	1 119 715

податків, витрат на відсотки та амортизації)		
Чистий борг на кінець року	1 110 200	621 903
Чистий борг на кінець року/ EBITDA	0,83	0,56

РОЗДІЛ 3

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПЛАНІВ ТА ЗВІТІВ Й АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР ЩОДО НИХ

3.1 Удосконалення системи показників

Розробка єдиної системи показників

У сучасних умовах ринкової економіки важливість відповідної системи показників для оцінки фінансового стану підприємства не може бути переоцінена [13]. Єдина система показників дозволяє стандартизувати процеси фінансового аналізу, що спрощує порівняння даних між різними підприємствами та аналітичні процедури.

Система показників є ключовим інструментом для оцінки фінансового стану підприємства, його ефективності та конкурентоспроможності на ринку. Розробка єдиної системи показників є необхідною для стандартизації процесів фінансового аналізу, впровадження єдиної методології та поліпшення якості прийняття управлінських рішень [4].

Визначення основних груп показників

Перед розробкою системи показників необхідно визначити основні групи показників, які будуть використовуватися для аналізу фінансової діяльності підприємства [16]. Це може бути розділено на:

- Ліквідність.
- Рентабельність
- Оборотність
- Фінансова стабільність
- Інвестиційна привабливість

Розробка критеріїв вибору показників

Для кожної групи показників потрібно розробити критерії вибору, що допоможуть вибрати найбільш релевантні та інформативні показники. Критерії можуть включати в себе:

- Адекватність
- Достовірність
- Об'єктивність
- Зрозумілість та доступність

Розробка методики розрахунку показників

Для кожного вибраного показника потрібно розробити чітку методику його розрахунку. Це може включати формули, алгоритми та критерії оцінки. Наприклад:

- Ліквідність: Коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності.
- Рентабельність: Чиста рентабельність, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу.
- Оборотність: Оборотність запасів, оборотність дебіторської заборгованості, оборотність кредиторської заборгованості.

Впровадження системи показників у практичну діяльність підприємства

Після розробки системи показників вона повинна бути впроваджена у практичну діяльність підприємства. Для цього потрібно провести:

- Тренінги для співробітників з ознайомлення системою показників та методикою їх розрахунку та аналізу

- Впровадження (імплементация) показників у фінансовий план підприємства

- Автоматизацію процесу збору та аналізу даних

Цей розділ є критично важливим для впровадження ефективної системи управління фінансовою діяльністю підприємства, забезпечуючи адекватний контроль та аналіз фінансових ресурсів [7].

Методичні підходи до розрахунку та використання показників

Добір методичних підходів до розрахунку та використання показників передбачає вивчення та адаптацію сучасних теоретичних підходів до практичних потреб аналізу. Це може включати в себе розробку формул, критеріїв та методів їх застосування для забезпечення об'єктивності та точності аналітичних досліджень.

Методичні підходи до розрахунку та використання показників

Вибір методів розрахунку показників

Вибір методів розрахунку показників визначається виходячи з конкретних потреб аналізу та особливостей фінансової діяльності підприємства [3]. Наприклад:

- Методика розрахунку ліквідності:

- Коефіцієнт поточної ліквідності = (Активи легко конвертовані в грошові кошти) / (Короткострокові зобов'язання)

- Коефіцієнт швидкої ліквідності = (Легко конвертовані активи - запаси) / (Короткострокові зобов'язання)

- Методика розрахунку рентабельності:

- Чиста рентабельність = (Чистий прибуток / Виручка) 100%

- Рентабельність активів = (Чистий прибуток / Загальна сума активів) 100%

- Методика розрахунку оборотності:

- Оборотність запасів = Виручка / Середньорічна вартість запасів

- Оборотність дебіторської заборгованості = Виручка / Середньорічна вартість дебіторської заборгованості

- Оборотність кредиторської заборгованості = Виручка / Середньорічна вартість кредиторської заборгованості

Стандартизація та нормативні показники по опитуванні співробітників

Для кращого порівняння з іншими підприємствами та галузевими стандартами, рекомендується використовувати стандартні значення показників:

- Стандартна ліквідність: 2:1

- Стандартна рентабельність: чиста рентабельність - не менше 10%, рентабельність активів - не менше 15%

- Стандартна оборотність: оборотність запасів - не менше 6 разів на рік, оборотність дебіторської заборгованості - не менше 8 разів на рік, оборотність кредиторської заборгованості - не менше 10 разів на рік

Використання показників в управлінському процесі

Впровадження системи показників у управлінський процес допомагає приймати обґрунтовані рішення:

- Моніторинг: Регулярний контроль за рівнем показників для виявлення змін та трендів.

- Аналіз: Глибокий аналіз показників для визначення причин відхилень та можливостей для оптимізації.

- Управлінське прийняття рішень: Використання аналітичних показників для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та корекції стратегії розвитку.

Автоматизація процесу розрахунку та моніторингу показників

Впровадження автоматизованих систем для збору, аналізу та моніторингу фінансових показників дозволяє значно підвищити ефективність фінансового управління:

- Інтеграція системи показників з програмним забезпеченням для фінансового управління.

- Розробка дашбордів для візуального представлення ключових фінансових показників.

Впровадження цих методичних підходів дозволить підприємству не тільки вдосконалити систему фінансового управління, але й підвищити його конкурентоспроможність на ринку.

3.2 Оптимізація структурних параметрів документів

Встановлення стандартних форм планів та звітів

Стандартизація форм планів та звітів спрощує процес складання та аналізу фінансової звітності, забезпечуючи їхню зрозумілість та узгодженість. Це є ключовим для ефективного взаємодії між учасниками ринкових відносин, а також для внутрішнього аналізу підприємства [26].

Оптимізація структурних параметрів документів

Встановлення стандартних форм планів та звітів

Потреба в стандартизації документів

Стандартизація форм планів та звітів є важливим етапом в оптимізації фінансового управління підприємством. Стандартизовані форми спрощують процес складання, аналізу та порівняння фінансової інформації, полегшують роботу аналітиків та інвесторів, спрямовуючи увагу на ключові аспекти фінансового стану підприємства.

Основні принципи створення стандартних форм

- Структурованість: Кожна форма повинна мати чітко визначену структуру та логічний порядок викладу інформації.

- Повнота та точність: Форма повинна містити всі необхідні розділи та підпункти, які відображають ключові аспекти фінансової діяльності підприємства.

- Спрощеність: Важливо, щоб форма була доступною для розуміння широкого кола користувачів, не втрачаючи при цьому деталізації.

Основні елементи стандартних форм планів та звітів

- Баланс:
 - Активи (необоротні та оборотні)
 - Капітал та зобов'язання
- Звіт про фінансові результати:
 - Виручка
 - Витрати
 - Чистий прибуток або збиток
- Звіт про зміни в капіталі:
 - Внески засновників
 - Інші зміни в капіталі
- Звіт про грошові потоки:
 - Операційна діяльність
 - Інвестиційна діяльність
 - Фінансова діяльність

Застосування стандартних форм в практиці

- Уніфікація процесу підготовки: Використання стандартизованих форм дозволяє значно спростити процес підготовки фінансової звітності, зменшити ймовірність помилок та забезпечити високий рівень консистентності.

- Підвищення довіри користувачів: Стандартизована форма звіту сприяє підвищенню довіри аудиторії, оскільки користувачі отримують однакову та зрозумілу інформацію про фінансовий стан підприємства [11].

- Можливість порівняння: Стандартизовані форми спрощують процес порівняння фінансової звітності різних підприємств, що є важливим для інвесторів та кредиторів.

Впровадження стандартних форм планів та звітів є ключовим етапом в оптимізації фінансового управління підприємством, що дозволить підвищити ефективність фінансового планування та контролю [26].

Врахування специфіки різних підприємств

Кожне підприємство має свою унікальну специфіку, що вимагає індивідуального підходу до структури планів та звітів. Оптимізація структурних параметрів документів повинна враховувати ці особливості для забезпечення відповідності стандартам та потребам підприємства.

Необхідність індивідуалізації

Кожне підприємство є унікальним за своєю діяльністю, розміром, специфікою виробництва та іншими характеристиками. Тому стандартизація форм планів та звітів повинна бути адаптована до конкретних потреб різних підприємств.

Специфіка малих та середніх підприємств

- Спрощена структура: Малі та середні підприємства часто характеризуються меншою кількістю фінансових операцій, що дозволяє їм використовувати спрощені форми фінансової звітності.

- Орієнтація на внутрішні потреби: Фінансова звітність малого підприємства часто фокусується на внутрішньому аналізі та потребах власників та менеджменту [1].

Специфіка великих корпорацій

- Складна структура: Великі корпорації мають складну структуру активів та зобов'язань, що вимагає деталізованої фінансової звітності.

- Потреба в детальному аналізі: Великі підприємства часто мають ряд філій, відділень та дочірніх компаній, що вимагає глибокого аналізу фінансової звітності для прийняття управлінських рішень.

Специфіка підприємств різних галузей

- Галузеві особливості: Деякі галузі, такі як виробництво, торгівля, послуги, характеризуються різними фінансовими показниками та особливостями звітності.

- Вимоги регуляторів: Деякі галузі підпадають під специфічне регулювання, що вимагає дотримання особливих вимог до фінансової звітності.

Підходи до адаптації стандартних форм

- Модульний підхід: Розробка модульних форм, які можна адаптувати в залежності від розміру, галузі діяльності та інших характеристик підприємства.

- Консультації з фахівцями: Взаємодія з експертами у галузі фінансової звітності для розробки оптимальних форм, які відповідають специфіці кожного підприємства.

Врахування специфіки різних підприємств у процесі оптимізації структурних параметрів документів є ключовим елементом для підвищення ефективності фінансового управління та підвищення довіри користувачів до фінансової звітності

3.3 Напрямки модернізації аналітичних процедур щодо фінансових планів та звітів підприємств

Пропозиції щодо змін в процедурах аналізу

Модернізація аналітичних процедур передбачає перегляд існуючих методик аналізу, враховуючи сучасні тенденції та вимоги ринку. Це може охоплювати впровадження нових інструментів та методів оцінки, а також оптимізацію існуючих процесів.

Напрямки модернізації аналітичних процедур

Пропозиції щодо змін в процедурах аналізу

1. Автоматизація процесу аналізу

- Використання програмних засобів: Впровадження сучасних програмних продуктів для автоматизації збору, обробки та аналізу фінансової інформації, що дозволить значно підвищити швидкість та точність аналізу.

- Використання штучного інтелекту та машинного навчання: Застосування алгоритмів машинного навчання для прогнозування фінансових показників, виявлення тенденцій та аномалій в фінансовій діяльності підприємства.

2. Удосконалення методів аналізу

- Впровадження комплексних методів аналізу: Використання не лише традиційних, але й сучасних методів аналізу фінансової стабільності, таких як аналіз ризиків та стрес-тестування.

- Аналіз фінансового здоров'я: Розробка і впровадження комплексних показників для оцінки фінансового здоров'я підприємства, що враховуватимуть його фінансову стабільність, ліквідність та платоспроможність.

3. Розвиток аналізу затрат

- Врахування специфіки виробництва: Використання сучасних методів аналізу витрат для виявлення можливостей їх оптимізації та підвищення ефективності виробництва.

- Аналіз цінової політики: Оцінка впливу цінової стратегії на фінансовий результат підприємства та розробка рекомендацій щодо її удосконалення [11].

4. Розширення аналізу інвестиційної діяльності

- Оцінка ефективності інвестицій: Розробка методів оцінки ефективності інвестиційних проектів та програм.

- Аналіз ринкових ризиків: Виявлення та оцінка ринкових ризиків, що впливають на інвестиційну діяльність підприємства.

5. Залучення експертів для модернізації аналітичних процедур

- Проведення навчань та тренінгів: Організація навчань для фахівців з аналітики з метою ознайомлення з сучасними методами та підходами до фінансового аналізу.

- Консультації з зовнішніми експертами: Залучення зовнішніх консультантів та експертів для розробки та впровадження нових методів аналізу.

Сформуємо порядок реалізації зазначених заходів, скориставшись логікою графіка Ганта. Даний підхід дозволить оптимізувати у часі виконання етапів, а отже і визначити час на досягнення бажаного результату.

Назва етапу	Часовий період									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Автоматизація процесу аналізу										
Удосконалення методів аналізу										
Аналіз витрат										
Розширення аналізу інв. діяльності										
Залучення експертів										
Перевірка якості результатів автиматизованої системи аналізу*										
Корегування процесу аналізу*										

Проведемо аналіз графіка Ганта на основі великої групи сільськогосподарських підприємств, які розглядаємо для пропозиції щодо змін в процедурах аналізу :

1. Автоматизація процесу: Протягом трьох наступних місяців відбувається автоматизація процесу аналізу. Це означає використання програмного забезпечення та технологій для автоматизації рутинних завдань аналізу даних, що дозволяє зосередитися на більш складних аспектах аналізу.

2. Удосконалення методів: У третьому та четвертому місяцях відбувається удосконалення методів аналізу. Це може включати перегляд і покращення існуючих методів аналізу даних, виявлення нових інструментів аналізу або впровадження кращих практик збору та обробки інформації.

3. Аналіз затрат: В перших двох місяцях проводиться аналіз затрат, де ретельно вивчаються всі витрати підприємств на різні складові, такі як виробничі матеріали, робоча сила, обладнання тощо. Це дозволяє зрозуміти, де можливі збитки та як можна їх уникнути або зменшити.

4. Аналіз інвестицій: Також протягом перших двох місяців проводиться аналіз інвестицій, де оцінюються всі можливі інвестиційні можливості. Це може включати вдосконалення технологій, розширення виробництва або впровадження нових методів управління.

5. Залучення експертів: На другий та восьмий місяць заплановано залучення експертів для модернізації аналітичних процедур. Це можуть бути консультанти з аналітики, спеціалісти з інформаційних технологій або фахівці з сільського господарства, які мають досвід у впровадженні нових аналітичних методів та технологій.

Розглянемо кожен пункт детальніше :

Розглянемо перший напрямок, а саме " Автоматизація процесу", у контексті сільськогосподарських підприємств.

1. Автоматизація процесу (місяці 3-8):

- Протягом третього по восьмий місяці відбувається автоматизація процесу аналізу та виробництва на сільськогосподарських підприємствах.

- Цей період охоплює використання спеціалізованого програмного забезпечення та технологій для автоматизації рутинних завдань, таких як збір та аналіз даних, контроль виробничих процесів та інші аспекти діяльності.

- Результатом автоматизації процесу є зменшення людських помилок, підвищення продуктивності, швидкіше прийняття рішень та зниження витрат на виробництво.

Автоматизація процесу може включати наступні аспекти:

- Впровадження програмного забезпечення: Використання спеціалізованого програмного забезпечення для автоматизації процесів управління виробництвом, фінансами, складським обліком тощо.

- Використання сенсорів та IoT: Встановлення сенсорів та пристроїв Інтернету речей для моніторингу параметрів виробництва та управління ними в реальному часі.

- Роботизація процесів: Використання роботів та автоматизованих систем для виконання рутинних завдань, таких як збирання врожаю, обробка ґрунту, упаковка тощо.

Автоматизація процесу дозволяє сільськогосподарським підприємствам підвищити ефективність та конкурентоспроможність шляхом зменшення людських помилок, підвищення продуктивності та зниження витрат на виробництво.

2. Удосконалення методів (місяці 3-4):

- Протягом третього та четвертого місяців проводиться аналіз та удосконалення методів аналізу та виробництва.

- Цей процес може включати перегляд і оптимізацію існуючих методів аналізу даних, виявлення нових підходів та інструментів для ефективнішого аналізу виробничих процесів та ринкових умов.

- Результатом удосконалення методів можуть бути нові процедури аналізу, кращі підходи до збору та інтерпретації даних, а також покращення ефективності виробничих процесів.

Удосконалення методів може включати наступні аспекти:

- Оптимізація процесів: Аналіз та усунення надмірних або неефективних кроків у виробничих процесах з метою підвищення продуктивності та зниження витрат.

- Використання нових технологій: Впровадження сучасних технологій та програмного забезпечення для автоматизації та поліпшення аналізу даних та управління виробництвом.

- Покращення якості: Вдосконалення процедур контролю якості продукції, щоб забезпечити високу якість та відповідність стандартам.

- Аналіз ринку: Оцінка ринкових умов та конкуренції для розробки стратегій маркетингу та управління виробництвом.

Удосконалення методів допомагає сільськогосподарським підприємствам підвищити ефективність та конкурентоспроможність шляхом застосування передових підходів та технологій у своїй діяльності.

3. Аналіз затрат (місяці 1-2):

- У перші два місяці проводиться детальний аналіз усіх затрат, що включають витрати на виробництво, транспортування, обробку та зберігання продукції.

- Проведення такого аналізу дозволяє виявити ефективність використання ресурсів, ідентифікувати зайві витрати та знайти шляхи їх зменшення або уникнення.

- Результатом аналізу можуть бути рекомендації щодо оптимізації процесів, вибору більш ефективних постачальників та використання більш продуктивного обладнання.

Затрати можуть включати витрати на наступні складові:

- Сировина та матеріали: Витрати на закупівлю сировини, добрив, насіння, оброблення ґрунту тощо.

- Робоча сила: Витрати на оплату праці робітників, включаючи зарплати, соціальні виплати та страхові внески.

- Енергія та паливо: Витрати на електроенергію, паливо для транспорту, обладнання та інше.

- Обладнання та технології: Витрати на закупівлю, обслуговування та оновлення сільськогосподарського обладнання та технологій.

Аналіз затрат допомагає сільськогосподарським підприємствам раціоналізувати витрати та оптимізувати виробничі процеси для досягнення кращої фінансової ефективності та конкурентоспроможності на ринку.

4. Аналіз інвестицій (місяці 1-2):

- Протягом перших двох місяців проводиться оцінка інвестиційних можливостей, що включають в себе потенційні проекти з розширення виробництва, впровадження нових технологій, покращення інфраструктури та інші напрямки розвитку.

- Цей аналіз включає в себе оцінку витрат та потенційних прибутків, ризиків і можливостей, пов'язаних з кожним інвестиційним проектом.

- Результатом аналізу може бути прийняття рішення щодо інвестування у найбільш перспективні проекти або відхилення менш прибуткових або ризикованих пропозицій.

Основні напрямки інвестицій для сільськогосподарських підприємств можуть включати:

- Розширення виробництва: Інвестиції в нове обладнання, будівництво додаткових приміщень або закупівлю земельних ділянок для розширення сільськогосподарських угідь.

- Впровадження нових технологій: Інвестиції в модернізацію обладнання та впровадження нових технологій, таких як автоматизація процесів виробництва, впровадження агроінформаційних систем тощо.

- Покращення інфраструктури: Інвестиції в покращення інфраструктури, такі як будівництво доріг, мостів, систем поливу, систем зберігання та обробки врожаю тощо.

Аналіз інвестицій допомагає сільськогосподарським підприємствам визначити найбільш перспективні напрямки розвитку та прийняти обґрунтовані рішення щодо вкладення коштів у розвиток своєї діяльності.

5. Залучення експертів (місяці 2, 3, 8):

- У другий, третій та восьмий місяць передбачається залучення експертів для модернізації аналітичних процедур на сільськогосподарських підприємствах.

- Під час цих періодів експерти з аналітики, інформаційних технологій та сільського господарства можуть бути запрошені для вивчення існуючих процедур, ідентифікації недоліків та запропонування покращень.

- Результатом залучення експертів може бути впровадження передових практик та технологій, які допоможуть підвищити ефективність аналітичних процедур та управління сільськогосподарськими підприємствами.

Залучення експертів може включати наступні аспекти:

- Аналіз інфраструктури: Експерти проводять оцінку існуючих аналітичних процедур та інфраструктури для виявлення потенційних слабких місць та можливостей для покращення.

- Розробка стратегій: Експерти допомагають розробити стратегії модернізації та впровадження нових технологій для підвищення ефективності та конкурентоспроможності.

- Навчання та підтримка: Експерти надають навчання та консультації з використання передових аналітичних методів та технологій для персоналу сільськогосподарських підприємств.

Залучення експертів є важливим кроком у вдосконаленні аналітичних процедур та забезпеченні сталого розвитку сільськогосподарських підприємств.

Після аналізу останньої таблиці Ганта можна зробити наступні висновки:

1. Висновок щодо графіка Ганта:

- Графік Ганта надає детальний огляд робочих процесів, які потрібно виконати протягом року для впровадження змін у процедурах аналізу на сільськогосподарських підприємствах.

- Кожен з напрямків (аналіз затрат, аналіз інвестицій, удосконалення методів, автоматизація процесу, залучення експертів) має відведений час для виконання своїх завдань.

- Залучення експертів для модернізації аналітичних процедур відбувається у другий та восьмий місяці, що підкреслює їхню важливість для успішної реалізації проекту.

2. Рекомендації з висновку на основі графіку після впровадження запропонованих змін:

- Рекомендується виділити додаткові ресурси та увагу на місяці, коли проводиться залучення експертів (місяці 2 та 8), оскільки це ключові періоди для модернізації аналітичних процедур.

- Для забезпечення успішної реалізації проекту рекомендується встановити чіткі терміни та відповідальність за кожен етап робіт.

- Проведення аналізу напружених місяців може допомогти здійснити ефективне розподілення ресурсів та збалансувати навантаження на персонал.

3. Аналіз напружених місяців:

- Напруженими місяцями можуть бути місяці, коли проводиться залучення експертів (місяці 2 та 8), оскільки це вимагає додаткового часу та ресурсів для впровадження рекомендацій експертів.

- Аналіз напружених місяців дозволить виявити потенційні ризики та проблеми та прийняти вчасні заходи для їх вирішення.

Загальною метою аналізу Ганта є покращення управління проектом, забезпечення його успішності та досягнення визначених цілей у встановлені терміни.

Модернізація аналітичних процедур є важливим етапом у процесі удосконалення фінансового управління підприємством. Впровадження сучасних методів та підходів дозволить не тільки підвищити якість фінансового аналізу, але й забезпечити ефективне управління фінансовими ресурсами та забезпечити стабільний розвиток підприємства.

Автоматизація та оптимізація процесів

З урахуванням швидкодії технологічного розвитку важливо впроваджувати автоматизовані системи для аналізу фінансової звітності. Це дозволить не тільки підвищити швидкість обробки даних, але й покращити їх точність та надійність.

Впровадження сучасних програмних засобів

- Автоматизація збору та обробки даних: Використання спеціалізованих програмних засобів для автоматичного збору, обробки та інтеграції фінансових даних з різних джерел, що спростить і прискорить процес аналізу.

- Інтеграція фінансової звітності: Створення єдиного централізованого джерела для зберігання та аналізу фінансової інформації, що покращить доступність та надійність даних.

Використання штучного інтелекту та аналітики даних

- Прогнозування та аналіз: Впровадження алгоритмів машинного навчання для автоматичного прогнозування фінансових показників, виявлення тенденцій та аномалій в фінансовій діяльності підприємства.

- Оптимізація рішень: Використання аналітичних інструментів для оптимізації фінансових рішень, враховуючи різні сценарії та вплив різних факторів.

Створення інтерактивних дашбордів для моніторингу

- Інтерактивні звіти: Розробка дашбордів та інтерактивних звітів для візуалізації фінансової інформації, що дозволить швидко отримувати об'єктивний зоровий огляд стану фінансового здоров'я підприємства.

- Реальний час: Забезпечення можливості моніторингу фінансової діяльності в реальному часі, що дозволить оперативно реагувати на зміни та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Розвиток електронного документообігу

Цифрова обробка та зберігання документації: Впровадження електронного документообігу для автоматизації процесів формування, зберігання та обміну фінансовою документацією.

Зменшення бюрократії: Спрощення та прискорення процесу звітування шляхом автоматизованого обміну електронними документами між підрозділами підприємства та зовнішніми стейкхолдерами.

Автоматизація та оптимізація процесів аналітики є ключовим елементом у модернізації фінансового управління підприємства. Впровадження сучасних технологій та методів аналізу дозволить не тільки підвищити якість фінансового аналізу, але й забезпечити ефективне управління фінансовими ресурсами, оптимізувати бізнес-процеси та забезпечити стабільний розвиток підприємства [17].

ВИСНОВКИ

В рамках даної кваліфікаційної роботи були проведені дослідження та аналіз фінансових планів, звітів та аналітичних процедур, що характеризують діяльність підприємств.

В результаті дослідження методичних підходів до формування системи показників, що характеризують діяльність підприємств було визначено ключові показники, які рекомендуються сучасними дослідниками. До них належать показники ліквідності, рентабельності, оборотності запасів.

Фінансові плани та звіти мають чітко визначену практикою структуру. Використання для формування процесного підходу дозволяє забезпечити безперервність процесу підготовки таких документів та їх наступність. Особливість планів та звітів необхідності дотримання незмінності термінів їх підготовки, яка забезпечує їх порівняність та реалістичність.

В Україні сформована нормативна база, в якій визначено як обов'язкові структурні елементи планів та звітів про діяльність підприємств, так і часові рамки їх подання до відповідних органів.

За результаті діагностики діяльності компанії «Волинь-Зерно-Продукт» на інших компаній які входять до визначеної групи вибілено набір стандартних показників, за допомогою яких проводиться аналіз та представлення результатів функціонування підприємства. Окрім традиційних показників як доходи, витрати, амортизація, витрати на опалту праці, розмір податків підприємствами також оцінюються різноманітні ризики, які виникаються під час їх діяльності.

Серед новацій, які були впроваджені в діяльність групи компаній, ключові місце посідає впровадження показника EBITDA, перехід на МСФЗ тощо. Проведений порівняльний аналіз динаміки провадження новацій свідчить про їх винхронність.

У третьому розділі ми розглянули пропозиції щодо удосконалення фінансових планів та звітів, а також аналітичних процедур, пов'язаних з ними. Були висунуті пропозиції щодо удосконалення системи показників, оптимізації структурних параметрів документів, а також намічені напрямки модернізації аналітичних процедур.

Підсумовуючи, дипломна робота містить всебічний аналіз теоретичних та практичних аспектів аналітики фінансових планів і звітів підприємств. Вона включає детальну оцінку стану конкретних підприємств та груп компаній, а також надає конкретні рекомендації щодо удосконалення фінансових документів та аналітичних процедур. Запропоновані заходи сприятимуть покращенню якості фінансового планування та звітності, що, в свою чергу, підвищить ефективність управління підприємствами та їх конкурентоспроможність на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнєва Д. В. Фінансова звітність підприємств URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/Фінансова-звітність-посібник-лекції.pdf>
2. Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0847-22#Text>
3. Гнатенко Є.П. Фінансовий аналіз URL: http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/263/1/Гнатенко_Фінансовий%20аналіз.pdf
4. Сучасний стан, актуальні проблеми та перспективи розвитку вітчизняної системи контролю, аудиту та аналізу URL: http://www.vtei.com.ua/doc/2021/5_11_2021/001.pdf
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності, Фінансова звітність та звіт незалежного аудитора URL: https://vzp.com.ua/wp-content/uploads/2019/12/fin_aud_zvit2019.pdf
6. Консолідована фінансова звітність згідно з МСФЗ URL: https://vzp.com.ua/wp-content/uploads/2023/01/Конс_ФЗ_31.12.2022.pdf
7. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8f3595c1-0ad6-4bbe-b552-f4594960593f/content>
8. Аналіз фінансових звітів: методичні основи URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/13962/>
9. Кулик І.М., фурик В.Г. Планування фінансової діяльності підприємства URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/11furik_finansy_pidpryyemstv_praktykum/9.htm

10. Черниш С.С. Діагностика фінансового стану підприємства
URL:<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/11962/1/111.pdf>
11. Слухай О.О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення URL:<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/7645>
12. Г.М.Котенок Діагностика фінансового стану підприємства
URL:http://eprints.kname.edu.ua/10163/1/239-247_Котенок_ГМ.pdf
13. Аналіз фінансового стану
URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Аналіз_фінансового_стану
14. Н.М. Гудзенко, І.М. Капелюшна Звітність підприємств
URL:<http://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/19709.pdf>
15. Фінансова звітність: склад, структура та порядок формування
URL:https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/16362/#google_vignette
16. Лучко М. Р, Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз
URL:<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19240/1/Fin%20analiz%20Verstka.pdf>
17. Матюха М.М. Оптимізація управлінського обліку в умовах інформаційного розвитку підприємства
URL:https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/403/1/1_Матюха_оптимізація.pdf
18. Фролов С. М., Диха М. В., Дзюба В. В. Методи оптимізації структури капіталу корпорації URL:<http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/12/2021-5t1-45.pdf>
19. ВОЛИНЬ-ЗЕРНО-ПРОДУКТ URL:<https://vzp.com.ua/uk/pro-kompaniyu/>
20. Adam Hayes EBITDA: Definition, Calculation Formulas, History, and Criticisms
URL:<https://www.investopedia.com/terms/e/ebitda.asp#:~:text=EBITDA%2C%20or%20earnings%20before%20interest,generated%20by%20the%20company's%20operations.>
21. Jason Hall What Is EBITDA and Why Does It Matter?
URL:<https://www.fool.com/terms/e/ebitda/>
22. Міжнародні стандарти фінансової звітності

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text

23. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: визначення, стандарти і принципи МСФЗ

URL: <https://kamala-soft.com/uk/blog/mezhdunarodnye-standarty-finansovoy-otchetnosti-v-ukraine/>

24. Менеджмент: оцінка ризиків

URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/15430/>

25. Показники ризику і методи його оцінки

URL: https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://pns.hneu.edu.ua/mod/resource/view.php%3Fid%3D177290&ved=2ahUKEwiwh_nfqMCGAxWiwAIHHcxJBXk4HhAWegQICRAB&usg=AOvVaw2jAUF8OpoWsHd4WEDhITAM

26. Фінансова звітність підприємства в Україні: перспективи вдосконалення

URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/16363/>

27. Гайдук Ю. Що таке фіксований сільськогосподарський податок в Україні та як правильно його сплатити

URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/ekonomika/20231214-shho-take-fiksovanyj-silskogospodarskyj-podatok-v-ukrayini-ta-yak-pravylno-jogo-splatyty/>

28. Про фіксований сільськогосподарський податок

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4790837-12#Text>

29. І. П. Приходько Методи нарахування амортизації в бухгалтерському обліку аграрних підприємств

URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1922#:~:text=Амортизація%20необоротних%20активів%20є%20однією,і%20включення%20у%20собівартість%20продукції.>

30. Фінансові інструменти: облік та звітність за міжнародними стандартами

URL: <https://news.dtkt.ua/accounting/reposts/39935-finansovi-instrumenti-oblik-ta-zvitnist-za-miznarodnimi-standartami>

31. О. В. Левкович, А. О. Воробйова Аналітичні основи ліквідності та платоспроможності підприємства

URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10307>

32. Key Performance Indicators, KPI

URL: [https://www.it.ua/knowledge-base/technology-innovation/key-performance-indicatorskpi#:~:text=KPI%20\(Key%20Performance%20Indicators%2C%20ключові,і%20тактичних%20\(операційних\)%20цілей.](https://www.it.ua/knowledge-base/technology-innovation/key-performance-indicatorskpi#:~:text=KPI%20(Key%20Performance%20Indicators%2C%20ключові,і%20тактичних%20(операційних)%20цілей.)

33. Дочірнє підприємство : Бухоблік і звітність

URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7792-dochrn-pdprimstvo>

34. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні N 2210-VIII (2210-19) від 16.11.2017

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20180701#Text>

35. Закон України Про фінансові послуги та фінансові компанії № 3498-IX від 22.11.2023}

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

36. Податковий кодекс України № 3603-IX від 23.02.2024}

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

ДОДАТКИ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2019 (в тисячах гривень)

	При- мітки	Станом на 31.12.2019	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
АКТИВИ				
Необоротні активи				
Активи з права користування	10	25 526	36 835	-
Нематеріальні активи	11	1 041	296	267
Основні засоби	12	677 072	594 400	463 488
Інші фінансові інвестиції	13	483 583	321 935	228 564
Довгострокова дебіторська заборгова- ність	15	25 421	943	502
Всього необоротні активи		1 212 643	954 409	692 821
Оборотні активи				
Запаси	14	164 095	321 502	133 530
Торговельна та інша дебіторська заборго- ваність	15	642 438	489 093	376 751
Грошові кошти та їх еквіваленти	16	1 174	400	1 507
Інші оборотні активи	16	105 995	62 481	56 663
Всього оборотні активи		913 702	873 476	568 451
РАЗОМ АКТИВИ		2 126 345	1 827 885	1 261 272
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Статутний капітал	17	684	684	684
Нерозподілений прибуток (збиток)		727 369	537 205	327 240
Всього власний капітал		728 053	537 889	327 924
Непоточні зобов'язання				
Кредити та позики	18	37 206	20 000	20 000
Відстрочені податкові зобов'язання	9	9 267	5 969	5 969
Інші довгострокові зобов'язання	18,19	238 223	20 265	3 750
Всього непоточні зобов'язання		284 696	46 234	29 719
Поточні зобов'язання				
Банківський овердрафт		27 943	21 776	-
Кредити та позики	18	492 201	441 213	297 750
Поточна заборгованість за довгостроко- вими зобов'язаннями	18,19	82 116	271 531	213 790
Векселі видані	18	-	-	9 947
Торговельна та інша кредиторська забор- гованість	19	414 965	450 055	340 609
Поточні забезпечення	20	8 478	10 854	6 341
Інші поточні зобов'язання	19	87 893	48 333	35 192
Всього поточні зобов'язання		1 113 596	1 243 762	903 629
Всього зобов'язань		1 398 292	1 289 996	933 348
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		2 126 345	1 827 885	1 261 272

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ)

за рік, що закінчився 31 грудня 2019 (в тисячах гривень)

Стаття	2019	2018
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності		
Надходження від:		
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4 050 654	3 536 324
Повернення податків і зборів	31	292
Цільового фінансування	49	-
Надходження авансів від покупців і замовників	83 937	26 665
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		242
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	5 276	161
Інші надходження	1 192	120 834
Витрачання на оплату:		-
Товарів (робіт, послуг)	(3 506 276)	(3 196 919)
Праці	(148 636)	(129 218)
Відрахувань на соціальні заходи	(40 879)	(34 883)
Зобов'язань з податків і зборів	(55 720)	(51 861)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	(15 055)	(16 186)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	(132)	(29)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	(40 533)	(35 646)
Витрачання на оплату авансів	(41 120)	(9 400)
Інші витрачання	(74 401)	(52 608)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	274 107	209 629
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності		
Надходження від реалізації необоротних активів	770	10 318
Надходження від отриманих відсотків	18	-
Витрачання на придбання необоротних активів	(122 833)	(147 420)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	(122 045)	(137 102)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності		
Отримання позик	2 348 846	1 474 839
Інші надходження	25 869	636
Витрачання на погашення позик	(2 413 918)	(1 443 677)
Витрачання на сплату відсотків	(110 841)	(65 135)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	(1 244)	-
Інші платежі		(40 297)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	(151 288)	(73 634)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	774	(1 107)
Залишок коштів на початок року	400	1 507
Залишок коштів на кінець року	1 174	400

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В КАПІТАЛІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2019 (в тисячах гривень)

	Статутний капітал	Нерозподілений прибуток	Всього власний капітал
Станом на 31 грудня 2017	684	327 240	327 924
Чистий прибуток і загальний сукупний дохід за рік	-	209 965	209 965
Станом на 31 грудня 2018	684	537 205	537 889
Чистий прибуток і загальний сукупний дохід за рік	-	190 164	190 164
Станом на 31 грудня 2019	684	727 369	728 053

18. БАНКІВСЬКІ КРЕДИТИ ТА ПОЗИКИ

18.1 Кредити та позики у Звіті про фінансовий стан	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Довгострокові зобов'язання			
Забезпечені банківські кредити	37 206	20 000	20 000
Зобов'язання за фінансовим лізингом	671	1 915	3 750
Зобов'язання за позиками	231 363	-	-
Довгострокові зобов'язання	269 240	21 915	23 750
Поточні зобов'язання			
Поточна частка забезпечених банківських кредитів	546 092	490 127	297 750
Поточна частка зобов'язань за фінансовим лізингом	1 244	1 835	2 186
Поточна частка зобов'язань за позиками	33 971	236 917	211 604
Векселі видані	-	-	9 947
Разом поточних зобов'язань	581 307	728 879	521 487
Разом кредитів та позик	850 547	750 794	545 237

18.2 Умови та строки погашення	Валюта	Номинальна процентна ставка	Рік погашення	Номинальна вартість	Балансова вартість	Номинальна вартість	Балансова вартість	Номинальна вартість	Балансова вартість
		12 M							
Забезпечений банківський кредит	USD	LIBOR+5%	2018	158 153	158 153	79 299	79 299	31 996	31 996
Забезпечений банківський кредит	UAH	0,99%-20,9%	2018-2020	425 145	425 145	430 828	430 828	295 701	295 701
Зобов'язання за позиками	UAH	18,81%-19,53%	2019-2020	265 334	265 334	236 917	236 917	211 604	211 604
Зобов'язання за фінансовим лізингом	UAH	7%	2017-2021	1 915	1 915	3 750	3 750	5 936	5 936
Разом зобов'язань, за якими нараховуються проценти				850 547	850 547	750 794	750 794	545 237	545 237

19. ТОРГОВЕЛЬНА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

19.1 Торгівельна та інші кредиторська заборгованість у Звіті про фінансовий стан:	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Довгострокові зобов'язання за фінансовою орендою	6 189	18 350	-
Поточні зобов'язання за фінансовою орендою	20 953	5 641	
Торговельна кредиторська заборгованість	153 927	319 681	267 066
Аванси одержані	241 117	114 763	63 685
Інша кредиторська заборгованість	107 814	63 944	45 050
Разом:	530 000	522 379	375 801

КОНСОЛІДОВАНИЙ БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
на 31 грудня 2022 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Прим.	АКТИВ	Код рядка	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2022 р.
	1	2	3	4
	I. Необоротні активи			
11	Нематеріальні активи	1000	2 071	1 887
11	первісна вартість	1001	2 813	3 060
11	накопичена амортизація	1002	(742)	(1 173)
9	Незавершені капітальні інвестиції	1005	39 415	191 471
9, 10	Основні засоби	1010	1 035 030	1 330 206
9, 10	первісна вартість	1011	1 505 309	1 946 046
9, 10	знос	1012	(470 279)	(615 840)
	Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
	Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
	Довгострокові фінансові інвестиції:			
	які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
	інші фінансові інвестиції	1035	-	-
14	Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	1 907	1 264
8	Відстрочені податкові активи	1045	7 050	77 025
	Інші необоротні активи	1090	-	-
	Усього за розділом I	1095	1 085 473	1 601 853
	II. Оборотні активи			
12	Запаси, у тому числі:	1100	496 867	1 108 270
12	Виробничі запаси	1101	165 886	658 640
12	Незавершене виробництво	1102	27 949	53 789
12	Готова продукція	1103	75 713	216 263
12	Товари	1104	227 319	179 578
13	Поточні біологічні активи	1110	225 963	182 302
	Векселі одержані	1120	586	-
14	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	525 094	752 526
	Дебіторська заборгованість за розрахунками:			-
14	за виданими авансами	1130	788 786	392 532
8	з бюджетом	1135	21 529	88 653
	у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
	Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
	Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
14	Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	314 053	300 515
	Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
15	Гроші та їх еквіваленти, у тому числі:	1165	190	634
15	Готівка	1166	6	56
15	Рахунки в банках	1167	184	578
	Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
14	Інші оборотні активи	1190	50 407	81 440
	Усього за розділом II	1195	2 423 475	2 906 872
	III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
	Баланс	1300	3 508 948	4 508 725

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 (в тисячах гривень)

	Рік, що закінчився 31 грудня 2022	Рік, що закінчився 31 грудня 2021
7.2 Адміністративні витрати		
Заробітна плата та відповідні нарахування	(150 078)	(150 727)
Послуги	(12 684)	(13 244)
Амортизація	(10 630)	(9 700)
ПММ	(8 334)	(4 239)
Інші витрати	(6 669)	(6 016)
Всього адміністративні витрати	(188 395)	(183 926)
	Рік, що закінчився 31 грудня 2022	Рік, що закінчився 31 грудня 2021
7.3 Витрати на збут		
Транспортні послуги	(84 087)	(26 476)
Заробітна плата та відповідні нарахування	(22 736)	(24 590)
Послуги	(17 273)	(3 077)
Амортизація	(4 143)	(3 774)
Реклама	(1 778)	(3 835)
Інші витрати	(13 377)	(2 424)
Всього витрати на збут	(143 394)	(64 176)
	Рік, що закінчився 31 грудня 2022	Рік, що закінчився 31 грудня 2021
7.4 Фінансові витрати		
Відсотки за кредит	(194 340)	(71 126)
Інші витрати	(243 851)	(79 202)
Всього фінансові витрати	(438 191)	(150 328)
	Рік, що закінчився 31 грудня 2022	Рік, що закінчився 31 грудня 2021
7.5 Інші витрати		
Сумнівні та безнадійні борги	(227 442)	(167 173)
Витрати від курсових різниць	(123 111)	-
Заробітна плата та відповідні нарахування	(16 951)	(2 586)
Собівартість реалізованих виробничих запасів	(7 521)	(23 530)
Списання необоротних активів	(4 911)	(7 608)
Штрафи, пені, неустойки	(921)	(1 269)
Нестачі та псування	(576)	-
Амортизація	(466)	-
Інші витрати	(29 199)	(23 553)
Всього інші витрати	(411 098)	(225 719)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 (в тисячах гривень)

17.3 Рух зобов'язань	Заборгованість по кредиту	Відсотки	Разом
На 31 грудня 2021 року	1 061 071	3 152	1 064 223
Надходження грошових коштів	8 468 313	-	8 468 313
Вибуття грошових коштів	(7 792 701)	-	(7 792 701)
Виплата процентів	-	(194 340)	(194 340)
Процентні витрати	-	201 184	201 184
Курсові різниці	175 281	147	175 428
Банківські комісії	458	-	458
На 31 грудня 2022 року	1 912 422	10 143	1 922 565

Нижче наведено інформацію щодо руху фінансових зобов'язань з банківських позик за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

17.4 Рух зобов'язань	Заборгованість по кредиту	Відсотки	Разом
На 31 грудня 2020 року	676 180	2 074	678 254
Надходження грошових коштів	17 830 281	-	17 830 281
Вибуття грошових коштів	(17 431 440)	-	(17 431 440)
Виплата процентів	-	(71 126)	(71 126)
Процентні витрати	-	72 247	72 247
Курсові різниці	(14 928)	(43)	(14 971)
Банківські комісії	978	-	978
На 31 грудня 2021 року	1 061 071	3 152	1 064 223

18. ТОРГІВЕЛЬНА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ**18.1 Торгівельна та інша кредиторська заборгованість у Звіті про фінансовий стан**

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Торгівельна кредиторська заборгованість	360 934	376 369
Поточні зобов'язання за позиками	239 666	337 811
Аванси одержані	170 599	210 241
Інша кредиторська заборгованість	15 929	125 480
Всього торговельної та іншої кредиторської заборгованості	787 128	1 049 901

	Рік, що закінчився 31 грудня 2022	Рік, що закінчився 31 грудня 2021
25.1 Продаж та придбання товарів та послуг		
Продаж товарів та послуг	1 292 023	877 115
Придбання товарів і послуг	587 618	772 853

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
25.2 Торгівельна та інша дебіторська заборгованість		
Торгівельна дебіторська заборгованість	516 893	211 082
Аванси видані	104 669	213 208
Фінансові допомоги видані	195 702	211 649
Інша дебіторська заборгованість	49	49
Всього	817 313	635 988

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
25.3 Торгівельна та інша кредиторська заборгованість		
Торгівельна кредиторська заборгованість	97 119	208 047
Аванси отримані	58 582	142 666
Фінансові допомоги отримані	342 747	347 675
Інша кредиторська заборгованість	1 850	26 934
Всього	500 298	725 322

Узгодження статей Балансу на 31.12.2017 (тис. грн):

	НП(С)БО	Вплив переходу на МСФЗ	МСФЗ
АКТИВИ			
Нематеріальні активи	268	(1)	267
Основні засоби	339 368	124 120	463 488
Інші фінансові інвестиції	227 110	1 454	228 564
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	502	502
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	381 862	(5 112)	376 751
Інші оборотні активи	57 894	(1 231)	56 663
Всього коригувань по активам:		119 732	
ПАСИВИ			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	213 477	113 763	327 240
Відстрочені податкові зобов'язання	-	5 969	5 969
Довгострокові кредити банків	59 388	(39 388)	20 000
Короткострокові кредити банків	258 362	39 388	297 750
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	2 186	211 605	213 790
Інші поточні зобов'язання	246 795	(211 605)	35 192
Всього коригувань по пасивам:		119 732	

Узгодження статей Балансу на 31.12.2018 (тис. грн):

	НП(С)БО	Вплив переходу на МСФЗ	МСФЗ
АКТИВИ			
Актив з права користування	-	36 835	36 835
Нематеріальні активи	300	(4)	296
Основні засоби	458 357	136 043	594 400
Інші фінансові інвестиції	331 219	(9 284)	321 935
Довгострокова дебіторська заборгованість	3 618	(2 675)	943
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	492 420	(3 327)	489 093
Грошові кошти та їх еквіваленти	(21 376)	21 776	400
Інші оборотні активи	64 044	(1 563)	62 481
Всього коригувань по активам:		177 801	
ПАСИВИ			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	405 545	131 660	537 205
Відстрочені податкові зобов'язання	-	5 969	5 969
Довгострокові кредити банків	59 862	(39 862)	20 000
Інші довгострокові зобов'язання	1 915	18 350	20 265
Короткострокові кредити банків	401 351	61 638	462 989